

ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะ การปลูกฝังอุดมการณ์ให้แก่เยาวชน
ของ B.R.N. ในสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนา
ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

โดย

พັນเอก สายัณห์ เมืองศรี
รองเสนาธิการ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ
กองทัพบก

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 57

2557 - 2558

บทคัดย่อ

เรื่อง ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะ การปลูกฝังอุดมการณ์ให้แก่เยาวชน ของ B.R.N. ในสถานศึกษา เอกชนสอนศาสนา ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ลักษณะวิชา การทหาร

ผู้วิจัย พันเอก สายัณห์ เมืองศรี หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 57

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หาปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะ เยาวชนในการปลูกฝังอุดมการณ์การต่อสู้ เพื่อเอกราชปัตตานี ในสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนา โดยกำหนดสถานศึกษาเป้าหมายในจังหวัดปัตตานี (รวมบางส่วนของจังหวัดสงขลา) จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส จังหวัดละ 16 โรงเรียน รวม 48 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ประเภท ได้แก่ การศึกษาวิเคราะห์จากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง การศึกษาและวิเคราะห์โดยใช้ เทคนิค Focus Group ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานโดยตรงในสถานศึกษาเป้าหมาย ทั้ง 48 โรงเรียน และวิเคราะห์ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์ตรงในการ ปฏิบัติงานกับสถานศึกษาเป้าหมาย จำนวน 15 ท่าน จากนั้นเอาผลการวิเคราะห์ทั้ง 3 ประเภทมา สังเคราะห์เพื่อแยกแยะประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปแก้ปัญหาต่อไป

ผลการดำเนินการวิจัยพบว่าปัจจัยเอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน มี 5 ลักษณะได้แก่

1. ปัจจัยเอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการต่อสู้ของขบวนการ ซึ่งขบวนการเชื่อมั่นว่าเยาวชน คือทรัพยากรที่สำคัญที่สุดในการจัดตั้ง เป็นนักต่อสู้อิสลาม เพื่อเอกราชปัตตานี เนื่องจากสามารถสืบทอดอุดมการณ์การต่อสู้รุ่นต่อรุ่นไม่มี ที่สิ้นสุด ขบวนการจึงมีแผนงานและขั้นตอนชัดเจนในการปลูกกระดุมบ่มเพาะและกล่อมเกลา เยาวชนตั้งแต่เด็กเล็ก ในสถานศึกษาตาดึกา ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ เพื่อความอยู่รอดของขบวนการตามสภาวะแวดล้อมตลอดเวลา รวมถึงการทำให้หน่วยงานของรัฐ เป็นแนวร่วมมุมกลับได้ด้วย

2. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานศึกษา ขบวนการมีเสรีในการบ่มเพาะเยาวชน เมื่อชุมชนหรือหมู่บ้านนั้นๆ อยู่ภายใต้อิทธิพลของขบวนการ แต่หากว่าไม่ได้อยู่ภายใต้อิทธิพลขบวนการจะเน้นการใช้กลยุทธ์ของการปฏิบัติการลับ หรือใช้การ ปกปิด ปิดลับ ซ่อนเร้น เป็นสำคัญ ประกอบกับประชาชนส่วนใหญ่พูดภาษาไทยไม่ค่อยได้ มีฐานะ ยากจน มีคุณภาพชีวิตต่ำกว่ามาตรฐาน จึงเป็นโอกาสของขบวนการ เพื่อสร้างความหวังใหม่

3. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากการวางระบบสถานศึกษาในเครือข่าย ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญเริ่มแรกของกระบวนการบ่มเพาะตั้งแต่ระดับตาติกา แล้วส่งต่อไปยังสถานศึกษาเครือข่ายที่สูงขึ้นไปตามลำดับ จนถึงระดับอุดมศึกษา และเพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยงอื่นๆ ที่กระทบต่อการบ่มเพาะเยาวชนและการให้ได้มาซึ่งงบประมาณ ขบวนการพยายามแสวงหาและขยายสถานศึกษาในเครือข่ายให้มากขึ้นด้วยเช่นกัน

4. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ซึ่งปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนเป้าหมายเกือบทั้งหมด ยังเป็นคนรุ่นเก่าที่ในอดีตเป็นสมาชิกและเกี่ยวข้องกับขบวนการ วิสัยทัศน์ในการพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในเกณฑ์ต่ำมาก การคัดเลือกบุคลากรครูและอุสตาซ ยังใช้ระบบเดิมๆ ที่ไร้คุณภาพและอาจยังอยู่ภายใต้การชี้นำของขบวนการ มีการจัดการเรียนการสอนสายศาสนาในช่วงเช้า สายสามัญในช่วงบ่าย ยังไม่มีมาตรฐานที่เหมือนกันทั้งระบบ จึงขึ้นอยู่กับความต้องการของอุสตาซ เป็นสำคัญ

5. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากองค์กรภายนอกสถานศึกษา แต่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและเยาวชน ดังนี้ องค์กรของรัฐ ยังมีเจ้าหน้าที่ที่เป็นคนของขบวนการบรรจุอยู่เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่เกื้อหนุนขบวนการได้ ส่วนองค์กรเอกชนทั้งภายในและภายนอกประเทศ เข้ามาปลุกระดมบ่มเพาะเยาวชนและให้การสนับสนุนสถานศึกษาหลากหลายรูปแบบ ได้อย่างเสรี โดยขาดการควบคุมกำกับดูแลจากหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งการกำกับดูแลการบริหารงานของมูลนิธิประจำสถานศึกษา ซึ่งเป็นแหล่งผลประโยชน์ด้านงบประมาณของขบวนการอีกด้วย

คำนำ

ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรัฐอิสระในคาบสมุทรมาลาญกับรัฐไทย มีมายาวนานตั้งแต่ยุคกรุงสุโขทัย ยุคกรุงศรีอยุธยา จนถึงต้นยุคกรุงรัตนโกสินทร์ ปฏิสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นปฏิสัมพันธ์ในเชิงความขัดแย้ง ที่รัฐไทยแต่ละยุคแผ่อิทธิพลไปเหนือพื้นที่ และรัฐอิสระเหล่านั้นพยายามต่อต้านและแข็งเมือง เพื่อรักษาอำนาจของตนเอง ต่อมาในช่วงการปกครองประเทศของรัชกาลที่ 5 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรัฐไทยและปัตตานีเริ่มเปลี่ยนไปจากเดิม เนื่องจากอิทธิพลของอังกฤษ และฝรั่งเศส ที่แสวงหาอาณานิคม ได้แผ่เข้ามาในภูมิภาคนี้ รัชกาลที่ 5 จึงทรงเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองปัตตานี ให้เป็นมณฑล ซึ่งมีผู้ปกครองที่จัดตั้งจากส่วนกลางในปี พ.ศ. 2445 จึงทำให้ปัตตานีหมดสิ้นอำนาจเจ้าเมืองเดิมโดยสิ้นเชิง ความขัดแย้งรูปแบบใหม่ก็เกิดขึ้น คือ มีการพัฒนาการจัดตั้งองค์กรการต่อสู้เพื่ออิสรภาพขึ้นมาทดแทนรูปแบบเก่า และมีการพัฒนายุทธศาสตร์และกลยุทธ์การต่อสู้ รวมระยะเวลาจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. 2558) 113 ปี ที่สำคัญเจ้าหน้าที่รัฐของไทย

การต่อสู้เพื่อสร้างสันติสุขในพื้นที่จึงยาวนานถึง

113 ปี และจะมีต่อไปอีก

คือการศึกษาที่มีปรัชญาเพื่อความสันติสุขในพื้นที่ในมิติต่างๆอย่างจริงจัง ความสันติสุขของจังหวัดภาคใต้ น่าจะเกิดขึ้นได้อย่างถาวรในอีก 44 ปีข้างหน้า (2 ช่วงการศึกษา ตั้งแต่ระดับประถม)

ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม พ.ศ. 2512 ความว่า

“...งานด้านการศึกษา เป็นงานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญ และความเสื่อมของชาตินั้น ขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมืองเป็นข้อใหญ่ จึงต้องจัดการศึกษาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น...”

..

()

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
คำนำ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญแผนภาพ	ช
บทที่ 1	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2	2
2	2
2	2
2	2
3	3
3	3
2	6
2	6
3	7
3	9
(Motive and Motivation)	18
(Maslow's Hierarchy of Needs)	22
ERG	24
(ERG Theory)	24
(The Personal Pathway Model)	25
นโยบายของรัฐ และหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่	26
3	31

()

3	ข้อมูลของเรื่องที่ทำกรวิจัย	33
	3	33
	B.R.N. Co - ordinate	
		35
		43
	ลักษณะการปฏิบัติงานของหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาเป้าหมาย	46
4		50
		51
		53
		65
5		72
		72
		75
		78
		81

2-1 :	3	12
2-2 :		23
3-1 :	แสดงความเชื่อมโยงขั้นตอนการสร้างสมาชิก B.R.N.- Coordinate	38
4-1 :		50

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลอดระยะเวลาอันยาวนานของความขัดแย้งในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีมาก่อนยุคกรุงรัตนโกสินทร์ จนถึงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ความขัดแย้งเริ่มด้วยการที่เจ้าเมืองเดิมต้องการเป็นอิสระจากอำนาจรัฐไทย ความขัดแย้งกำเนิดด้วยรูปแบบของการแข็งขัน แข็งเมือง และเมื่ออำนาจรัฐไทย ปรากฏได้ก็ลดอำนาจของเจ้าเมืองเดิมด้วยการแบ่งเขตการปกครองใหม่ และแต่งตั้งเจ้าเมืองที่อำนาจรัฐไทยควบคุมได้ ความขัดแย้งก็เกิดเป็นรูปแบบของการรวมกลุ่มผู้จงรักภักดีเจ้าเมืองเดิมก่อเหตุรุนแรง เพื่อเรียกร้องอำนาจการปกครองคืน การปราบปรามโดยอำนาจรัฐไทย ซึ่งถือว่าเป็นกบฏ โดยเฉพาะในยุคปี พ.ศ. 2491 เกิดกบฏดุซงญอ การปราบปรามครั้งนี้เกิดการสูญเสียจำนวนมาก และเป็นจุดเริ่มต้นของการจัดตั้งขบวนการต่อต้านที่เป็นรูปแบบ ซึ่งมีปัจจัยเอื้อที่สำคัญ ก่อให้เกิดการจัดตั้งขบวนการต่อต้านอีกหลายกลุ่มตามมาภายหลัง คือ อิทธิพลของมหาอำนาจอังกฤษ ที่เข้ามาอิทธิพลในแหลมมลายู เพื่อควบคุมช่องแคบมะละกา และแหลมมลายู ทั้งหมด

การต่อสู้ของขบวนการต่อต้านอำนาจรัฐไทย เริ่มมียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในการเอาชนะอำนาจรัฐไทย เพื่อแยกดินแดน เริ่มชัดเจนยิ่งขึ้นตามลำดับ การสร้างสมาชิกรุ่นใหม่เข้ามาเสริมความเข้มแข็งของขบวนการ เป็นเรื่องสำคัญที่สุด ขบวนการที่ให้ความสำคัญต่อการแสวงหาสมาชิกและมีขั้นตอนในการสร้างเยาวชนเข้าสู่ขบวนการและนับว่าประสบความสำเร็จมากที่สุด คือ กลุ่มขบวนการ B.R.N. Co - Ordinate ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีอิทธิพลต่อต้านอำนาจรัฐไทยมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา ขบวนการ B.R.N. Co - Ordinate ได้กำหนดยุทธศาสตร์การสร้างรากฐานความเข้มแข็งของขบวนการเอาไว้ คือ การแสวงหาเยาวชนที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการเข้ามาทดแทนสมาชิกรุ่นเก่าที่มีอายุมากขึ้น โดยกำหนดให้แสวงหาเยาวชนที่มีอายุไม่ขัดกับหลักของศาสนาอิสลาม คือ อายุตั้งแต่ 16 ปีขึ้นไป ซึ่งถือว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว จากในสถานศึกษา หรือโรงเรียนสอนศาสนา หรือปอเนาะ ร้อยละ 80 และจากที่อื่นๆ อีกร้อยละ 20 ซึ่งจากผลการซักถามผู้ก่อเหตุรุนแรงที่ถูกจับกุมทุกคนจะผ่านการบ่มเพาะให้ต่อต้านอำนาจรัฐไทย มาจากในโรงเรียน

สอนศาสนาและโรงเรียนปอเนาะทั้งสิ้น รวมสถานศึกษาตั้งแต่ระดับตาดีกา และสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการบ่มเพาะ ตามรายงานของฝ่ายความมั่นคง มีจำนวน 64 แห่ง รวมทั้ง 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ สถานศึกษาเหล่านี้ได้สืบทอดเจตนารมณ์ การบ่มเพาะมาหลายรุ่น บางแห่งกำเนิดมาตั้งแต่เดิมจากความขัดแย้งและต่อมามีการขยายเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น อำนาจอธิปไตย เข้าไม่ถึง จึงเป็นเสรีที่สถานศึกษาเหล่านี้จะบริหารจัดการภายในอย่างไรก็ได้ จนกระทั่งในปี พ.ศ.2556 มีหน่วยงานทหารได้รับมอบภารกิจเฉพาะ ให้เข้าไปสร้างความเข้าใจในโรงเรียนเป้าหมายดังกล่าว เพื่อลดความหวาดระแวง และการปลุกฝังอุดมการณ์ของเด็กนักเรียน จำนวน 48 โรงเรียน จาก 64 โรงเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาและวิเคราะห์หาปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชนในการปลุกฝังอุดมการณ์รักชาติและให้เกลียดชังรัฐไทย ในสถานศึกษาเป้าหมายมีอะไรบ้าง อย่างไร เพื่อจะได้ทราบถึงจุดอ่อน จุดแข็ง ของปัจจัยต่างๆ เหล่านี้
2. เสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไข เพื่อลดอิทธิพลของปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะในสถานศึกษาเป้าหมาย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะสถานศึกษาที่เป็นเป้าหมายของหน่วยงานความมั่นคง จำนวน 48 แห่ง ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดละ 16 แห่ง)
2. ห้วงเวลาการศึกษา ปี พ.ศ.2557 ถึง ต้นปี พ.ศ.2558
3. การวิจัยครั้งนี้จะเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการอยู่ด้วย เพื่อให้เห็นมิติของการบริหารจัดการหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยศึกษาถึงสภาพทั่วไปของสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยเอื้อ ทั้งที่เป็นจุดอ่อนและจุดแข็งของ

สิ่งแวดล้อมนั้นๆ โดยใช้วิธีการ Focus Group และการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการทำงานในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ได้แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาในการลดอิทธิพลของปัจจัยเอื้อต่อการบ่มเพาะที่เป็นประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ทำให้ทราบข้อมูลที่เป็นปัจจัยเอื้อต่อการบ่มเพาะในสถานศึกษาเป้าหมายในมิติต่างๆ ชัดเจนมากขึ้น
2. ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านความมั่นคงมิติต่างๆ สามารถนำเอาปัจจัยดังกล่าวไปวิเคราะห์กำหนดกลยุทธ์การทำงาน ระยะสั้น ระยะปานกลาง เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในบทบาทของตัวเองได้ชัดเจนยิ่งขึ้น
3. ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ในระยะยาวได้ เพื่อลดความขัดแย้งในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ยั่งยืนตลอดไป

คำจำกัดความ

การก่อการร้าย (Terrorism)	หมายถึง	การใช้ความรุนแรงหรือข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรง ซึ่งได้ไตร่ตรองไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเมือง ลัทธิทางศาสนา หรืออุดมการณ์ โดยสร้างความหวาดผวาหรือหวาดกลัว ด้วยวิธีการข่มขู่หรือบังคับด้วยกำลัง
สงครามปฏิวัติ (Revolution Warfare)	หมายถึง	การต่อสู้ด้วยสันติวิธี หรือการใช้อาวุธ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งสู่การเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบทั้งสี่ของสังคม

ตาดีกา	หมายถึง	การจัดการเรียนการสอนศาสนาอิสลามเบื้องต้น ให้แก่เด็กมุสลิมที่มีอายุระหว่าง ๖-๑๒ ปี จะเป็นการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา ในวันเสาร์-อาทิตย์ หรือในตอนเย็นของวันธรรมดา เพื่อเตรียมให้เด็กเติบโตเป็นมุสลิมที่ดี มีฐานความรู้ทางศาสนา พร้อมทั้งจะเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนปอเนาะ มักใช้สถานที่ของมัสยิด ซึ่งจัดการบริหารโดยชุมชน ในปัจจุบัน เรียกว่า “ศูนย์อบรมจริยธรรมประจำมัสยิด” (ตาดีกา) ซึ่งจัดอยู่ในการศึกษานอกระบบ
โต๊ะครู/เงาะครู	หมายถึง	คำเรียกครูสอนศาสนาในสถาบันศึกษาปอเนาะ/ตาดีกา มาจากคำว่า “ตวันกูรู” ซึ่งแปลว่า “ท่านครู”
بابอ	หมายถึง	คำเรียกเจ้าของสถานศึกษาปอเนาะหรือโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามคู่สายสามัญ
ปอเนาะ	หมายถึง	บ้านหลังเล็กๆ ลักษณะเป็นกระท่อม ปอเนาะจึงเป็นคำที่เรียกสถานศึกษาของชาวมุสลิมในคาบสมุทรมลายู ซึ่งผู้เรียนจะพักอาศัยประจำอยู่ที่กระท่อมที่รายล้อมสถานศึกษา

มัสยิด	หมายถึง	ศาสนสถานที่มุสลิมใช้เป็นที ละหมาด โดยถือว่าเป็นบ้าน ของพระเจ้า มุสลิม เมื่อตั้งถิ่น ฐานอยู่ ณ ที่ใดจะสร้างมัสยิด ไว้เป็นศูนย์กลางของชุมชน
อุstadax	หมายถึง	คำที่เรียกครูในโรงเรียน เอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ เป็นชาย ส่วนครูผู้หญิง เรียกว่า “อุstadaxะฮ์”
ซูปะอะ	หมายถึง	พิธีการสาบานตนของบุคคล จัดตั้งก่อนเข้าสู่การเป็น สมาชิกของกลุ่มอย่างเป็นทางการ ถือเป็นขั้นตอนสำคัญ ที่สุดขั้นตอนหนึ่งของการเข้า สู่การเป็นสมาชิกขององค์กร การต่อสู้ของขบวนการก่อ ความไม่สงบ

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะการปลูกฝังอุดมการณ์ให้แก่เยาวชนของขบวนการ BRN ในสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนา ใน 3 จังหวัดภาคชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง นโยบายของรัฐ และหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอื่นๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ทฤษฎีความขัดแย้ง (Conflict Theory)

เป็นแนวคิดจากข้อสมมุติฐานที่ว่า พฤติกรรมของสังคมสามารถเข้าใจได้จากความขัดแย้งของกลุ่มต่างๆ และบุคคลต่างๆ ซึ่งมีนักปฏิวัติ และนักคิดหลายท่านได้ให้มุมมองที่แตกต่างกัน ดังนี้

Karl Marx (ค.ศ.1897 – 1958) มีความเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงของทุกๆ สังคม จะมีขั้นตอนของการพัฒนาทางประวัติศาสตร์ (ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงทางสังคม, (ออนไลน์), 2557 : 1) ซึ่ง Karl Marx ให้ความสำคัญกับแนวคิดนี้ในด้านเศรษฐกิจ เพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมให้เกิดการปฏิวัติไปสู่การปกครองของสังคมแบบคอมมิวนิสต์ (Communism)

ส่วน Ralf Dahrendorf (ค.ศ.1929 – 2009) เป็นนักสังคมวิทยาชาวเยอรมัน ปฏิเสธแนวคิดของ Marx ที่ว่าชนชั้นของสังคมเกิดจากปัจจัยการผลิต แต่ Ralf มองว่าความไม่เท่าเทียมกันในสังคมนั้นเกิดจากความไม่เท่าเทียมกันในเรื่องของสิทธิอำนาจ (Authority) กลุ่มที่เกิดขึ้นภายในสังคมนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท คือ กลุ่มที่มีสิทธิอำนาจ กับกลุ่มที่ไม่มีสิทธิอำนาจ สังคมจึงเกิดกลุ่มแบบไม่สมบูรณ์ (Guasi Groups) ของทั้งสองฝ่ายที่ต่างมีผลประโยชน์แอบแฝง (Latent Interest) อยู่เบื้องหลัง ดังนั้น แต่ละฝ่ายจึงต้องพยายามรักษาผลประโยชน์ของตนเองไว้ โดยมีผู้นำทำหน้าที่ในการเจรจา เพื่อประนีประนอมผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน ระดับของความขัดแย้งที่เกิดขึ้นจะรุนแรงมากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับการจัดการและการประสานผลประโยชน์ของกลุ่มที่ครอบงำ และเสนอความคิดว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมเป็นผลมาจากความกดดันจากภายนอก

โดยสังคมอื่นๆ และความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสังคมสามารถควบคุมได้ด้วยการประนีประนอม (เรื่องเดียวกัน, 2557 : 2-3)

อย่างไรก็ตาม ความขัดแย้งใดๆ ที่เกิดขึ้นต้องมีที่มาของสาเหตุใดสาเหตุหนึ่งหรืออาจหลายๆ สาเหตุ ซึ่งผลของความขัดแย้งจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่น่าสนใจ ดังแนวคิดของ Lewis A. Coser (ค.ศ. 1913 – 2003) เป็นนักทฤษฎีความขัดแย้ง ที่มองว่าความขัดแย้งก่อให้เกิดผลทั้งด้านบวกและด้านลบ และอธิบายว่าความขัดแย้งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ไม่มีกลุ่มทางสังคมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งที่มีความสมานสามัคคีอย่างสมบูรณ์ เพราะความขัดแย้งเป็นส่วนหนึ่งของสถานะหนึ่งของมนุษย์ ทั้งในความเกลียดและความรักต่างก็มีความขัดแย้งทั้งสิ้น ความขัดแย้งสามารถแก้ปัญหาความแตกแยกและทำให้เกิดความสามัคคีภายในกลุ่มได้ เพราะในกลุ่มมีทั้งความเป็นมิตรและความเป็นศัตรูอยู่ด้วยกัน Coser มีความเห็นว่าความขัดแย้งเป็นตัวสนับสนุนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สามารถทำให้สังคมเปลี่ยนชีวิตความเป็นอยู่จากด้านหนึ่งไปสู่อีกด้านหนึ่งได้ เพราะหากสมาชิกในสังคมเกิดความไม่พึงพอใจต่อสังคมที่เขาอยู่ เขาจะพยายามทำการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์นั้นๆ ให้เป็นไปตามเป้าหมายของเขาได้

Coser ยังเสนอว่าความขัดแย้งยังสามารถทำให้เกิดการแบ่งกลุ่ม ลดความเป็นปรปักษ์ พัฒนาความซับซ้อนของโครงสร้างกลุ่มในด้านความขัดแย้งและร่วมมือและสร้างความแปลกแยกกับกลุ่มต่างๆ เป็นต้น (เรื่องเดียวกัน, 2557 : 2)

ทฤษฎีการจัดโครงสร้างองค์การ

องค์การใดๆ จะก่อกำเนิดขึ้นมาด้วยการรวมตัวของบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อดำเนินกิจกรรมใดๆ ตามที่ตั้งวัตถุประสงค์ และเป้าหมายร่วมกันไว้ ความสำคัญของการจัดโครงสร้างองค์การ จะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรม มีความชัดเจนในการกำหนดขอบเขตของอำนาจหน้าที่ มีการสั่งการในการทำงาน และสามารถปรับเปลี่ยนขนาดขององค์การ ให้เหมาะสมกับสถานะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ แนวคิดทฤษฎีในการจัดโครงสร้างองค์การ มีดังนี้ (การจัดโครงสร้างองค์การ, (ออนไลน์), 2557 : 3-5)

1. การจัดโครงสร้างองค์การตามทฤษฎีแบบคลาสสิก เป็นทฤษฎีระบบราชการ (Bureaucracy Theory) ที่ยึดระเบียบ กฎเกณฑ์ และเข้มงวดเรื่องการบังคับบัญชา

2. การจัดโครงสร้างตามทฤษฎีพฤติกรรมศาสตร์ (The Behavioral Approach) ซึ่งจะให้ความสำคัญกับมนุษย์เป็นหลัก เน้นต่อการใช้อำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการตามสายการบังคับบัญชา เน้นการสร้างความร่วมมือร่วมใจ ระหว่างพนักงานและฝ่ายบริหาร

3. การจัดโครงสร้างตามทฤษฎีระบบสังคมเทคโนโลยีของ Trist & Bamforth เน้นการควบคุมดูแลด้วยระบบเทคโนโลยี

4. การจัดโครงสร้างตามทฤษฎีระบบจัดองค์การตามสถานการณ์ เน้นการปรับโครงสร้างแบบอ่อนตัว เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละช่วง เช่น เป็นแบบรวมอำนาจ การสั่งการ การรวมอำนาจความชำนาญตามหน้าที่ และการกระจายอำนาจตามส่วนงานต่างๆ เป็นต้น

ขนาดของวงจรชีวิตขององค์การ ซึ่งแยกได้เป็น 2 ขนาด คือ องค์การขนาดเล็กและขนาดใหญ่ องค์การขนาดเล็กระบบวงจรชีวิตจะไม่ค่อยมีระบบและไม่ซับซ้อน แต่ถ้าเป็นองค์การขนาดใหญ่ระบบวงจรชีวิตค่อนข้างจะต้องเป็นระบบ และมีความซับซ้อนมากขึ้น วงจรชีวิตขององค์การ (Organization Life Cycle) มีอยู่ 4 ระยะ ดังนี้ (เรื่องเดียวกัน, 2557 : 5)

ระยะแรก : เป็นการเริ่มต้นชีวิตขององค์การ โดยเริ่มจากเป็นองค์การขนาดเล็กก่อน มีกฎ ระเบียบ น้อย มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านไม่มาก และเป็นการรวมศูนย์การตัดสินใจ

ระยะที่สอง : องค์การเริ่มมีการขยายตัวมากขึ้น มีการขยายกำลังคน กฎ ระเบียบ เป็นทางการมีมากขึ้น มีผู้เชี่ยวชาญมากขึ้น และร่วมกันตัดสินใจต่างๆ ขององค์การ

ระยะที่สาม : ช่วงที่องค์การมีการเจริญเติบโตเต็มที่ มีการแบ่งอำนาจหน้าที่กันอย่างชัดเจนไปตามความชำนาญเฉพาะด้าน มีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ

ระยะสุดท้าย : ช่วงที่องค์การทรงสภาพการเจริญเติบโตเต็มที่และการเติบโตเริ่มช้าลง ความเสื่อมขององค์การย่อมเกิดได้ในทุกช่วงของวงจรชีวิตขององค์การ ซึ่งสรุปสาเหตุความเสื่อมได้ ดังนี้ (วงจรชีวิตขององค์การ, (ออนไลน์), 2557 : 1-2)

1. การล้มเลิกความคิด
2. ผู้ก่อตั้งเลิกทำงานและมีเงินทุนไม่พอ
3. ปริมาณงานมากเกินไปและผูกพันกับผู้ก่อตั้งมากเกินไป
4. มีความขัดแย้งภายในองค์การระหว่างกลุ่มสูงมากและเพื่อความอยู่รอด
5. มุ่งผลิตผลงานและการบริหาร แต่ไม่เน้นการสร้างสรรค์ผลงานใหม่ๆ
6. สมาชิกขององค์การ ขาดการกระตือรือร้น
7. ปริมาณงานลดลงเรื่อยๆ ขาดความเชื่อถือจากบุคคล/องค์การอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงกัน
8. สมาชิกขององค์การไม่ทำงานอะไรเลย

ทฤษฎีเกี่ยวกับสงครามปฏิวัติ

แนวคิดที่เกี่ยวกับการทำสงครามปฏิวัติ มีกำเนิดมานานก่อนคริสตกาล ต่อมาถูกนำมาใช้มากขึ้นโดยฝ่ายสังคมนิยมมิวนิสต์ ช่วงหลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เพื่อเรียกร้องทางการเมือง โคนัฒร์ฐบถล เรียกร้องเอกราช และเสรีภาพ เป็นต้น แนวคิดการทำสงครามปฏิวัติ ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาตามลำดับจนเป็นรากฐานของสงครามปฏิวัติสมัยใหม่ มีที่สำคัญโดยลำดับ ดังนี้

1. ลัทธิมาร์กซิสต์ ลัทธิเลนิน และลัทธิสเตาลินิสต์

คาร์ล มาร์กซ์ เป็นผู้ให้กำเนิดลัทธิมาร์กซิสต์ โดยมีความเห็นว่าการปฏิวัติจะต้องใช้กำลังเข้าล้มล้างรัฐบาลนายทุนที่ครองอำนาจปกครอง และชนชั้นกรรมกรทั่วโลก จะต้องลุกฮือขึ้น ร่วมกันต่อต้านพวกนายทุนและรัฐบาล ให้หมดสิ้น เพื่อเข้าสู่ยุคสังคมนิยม

เลนิน ได้นำทฤษฎีของมาร์กซ์ มาดัดแปลงเพิ่มเติมหลายประการ เพื่อให้ทฤษฎีของมาร์กซ์ เป็นความจริงขึ้นโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยใช้หลักการดังต่อไปนี้ อาทิ การยุบให้เกิดการจลาจลขึ้นระหว่างกรรมกรกับนายจ้าง ในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ก่อให้เกิดสงครามกลางเมือง ในอาณานิคม และประเทศด้อยพัฒนา ยุบให้ชนกลุ่มน้อยและชนชาติพื้นเมือง ได้ร่วมทำสงครามกลางเมือง ต่อต้านรัฐบาล เพื่อจัดตั้งพรรคคอมมิวนิสต์ขึ้นในประเทศต่างๆ ทุกประเทศ บ่อนทำลายรัฐบาลประเทศต่างๆ ในโลกเสรี ด้วยการโฆษณาชวนเชื่อ และการดำเนินการใต้ดินของพรรคคอมมิวนิสต์ และนักปฏิวัติอาชีพ การก่อการร้ายเป็นกุญแจสำคัญในอันที่จะบีบบังคับให้ประชาชนเชื่อฟัง เป็นต้น ซึ่งเรียกกันว่า ลัทธิเลนินิสต์

โยเซฟ สเตาลิน เจ้าลัทธิสเตาลินิสต์ ได้ประยุกต์และพัฒนาเพิ่มเติมมาจาก ลัทธิมาร์กซิสต์ และลัทธิเลนินิสต์ โดยเพิ่มหลักการ คือ ต้องจัดระบอบการปกครองของรัฐ ให้เข้าสู่ระบอบทรราชย์ แบบรัฐตำรวจลับ ต้องมีการทำนารวม ควบคุมเครื่องอุปโภคบริโภค และสร้างอุตสาหกรรมหนัก (สงครามปฏิวัติ : ไฟที่ยังไม่มอดเชื้อ, (ออนไลน์), 2557 : 1-2)

2. สงครามปฏิวัติจีน หรือสงครามประชาชน ตามแนวคิดของ เหมา เจ๋อ ตุง

พรรคคอมมิวนิสต์จีน เคยทำการปฏิวัติ ก่อนเกิดสงครามกลางเมืองของจีน ครั้งแรกระหว่าง พ.ศ.2470 – 2477 โดยใช้วิธีตามแนวทางลัทธิของมาร์กซ์ – เลนิน ซึ่งให้ความสำคัญกับการต่อสู้ของชนชั้นคนงานในตัวเมืองใหญ่ๆ เพื่อยึดอำนาจรัฐ แต่ต้องพ่ายแพ้ครั้งแล้วครั้งเล่า ต่อมาเหมา เจ๋อ ตุง ได้ประยุกต์กลยุทธ์ ด้วยการผสมผสานกับการเคลื่อนไหวของชาวนา ซึ่งภายหลังเรียกกันว่า “การลุกฮือขึ้นต่อสู้ในหน้าเก็บเกี่ยวฤดูใบไม้ร่วง” (เรื่องเดียวกัน, 2557 : 3)

กรอบแนวคิดสงครามประชาชนตามแนวทางของ เหมา เจ๋อ ตุง เกิดจากการที่พรรคคอมมิวนิสต์จีน ได้ทำสงครามต่อสู้กับญี่ปุ่น และรัฐบาลก๊กมินตั๋ง โดยพื้นฐานแนวคิดของ เหมา เจ๋อ ตุง ได้ยึดหลักของซุนวู ปราชญ์นักรบชาวจีนโบราณ ที่ว่า “ต้องเอาชนะจิตใจประชาชน ต้องเอาแหล่งที่มาของเสบียงอาหารมาครอบครอง” โดยที่ เหมา เจ๋อ ตุง ได้อธิบายแนวคิดพื้นฐานของสงครามประชาชนในทัศนะของตนว่า “ทหารเปรียบเสมือนปลา ประชาชนเปรียบเสมือนน้ำ ปลาขาดน้ำตายฉับไฉน ทหารถ้าขาดการสนับสนุนอุ้มชูและอยู่ห่างประชาชนก็ย่อมตายฉับนั้น” (เรื่องเดียวกัน : 30) ดังนั้น ทหารในสงครามประชาชน จึงต้องมาจากประชาชน และเป็นกองทัพของประชาชนด้วยเช่นกัน การที่จะให้ประชาชนร่วมในการต่อสู้เพื่อการปฏิวัติแย่งชิงอำนาจรัฐจากรัฐบาลนั้น จำเป็นต้องใช้วิธีการปลุกระดมมวลชนให้ลุกขึ้นต่อสู้และมีเป้าหมาย อุดมการณ์เดียวกันกับพรรค จึงจะเป็นสงครามที่ได้รับการสนับสนุนอุ้มชูการต่อสู้ และเป็นหนทางที่จะเอาชนะใจประชาชนได้ และเมื่อสามารถเอาชนะใจประชาชนได้ ก็จะนำไปสู่การสร้างความรู้สึกได้ว่าการต่อสู้ครั้งนี้เป็นการต่อสู้ของประชาชนอย่างแท้จริง เหมา เจ๋อ ตุง ได้เขียนแนวคิดสงครามประชาชนไว้ในหนังสือชื่อ “On The Protracted War” ที่สำคัญและบอกถึงความหมายและลำดับการปฏิบัติการเชิงยุทธศาสตร์ของสงครามประชาชน กล่าวคือ การระดมกำลังทางการเมืองในสงครามประชาชน หมายถึง การบอกให้ประชาชนและกองทัพทราบถึงวัตถุประสงค์ทางการเมืองในการทำสงครามปฏิวัติ เพื่อการปลดปล่อยอำนาจรัฐบาล นอกจากนั้นยังต้องวางกำหนดขั้นตอนพร้อมทั้งจุดมุ่งหมายในการนำไปสู่วัตถุประสงค์ให้ชัดเจน กรอบแนวคิดของ เหมา เจ๋อ ตุง ที่กล่าวได้ว่าเป็นฐานของการกำหนดยุทธศาสตร์สงครามปฏิวัติ เพื่อยึดอำนาจรัฐด้วยมวลชน หรือเรียกว่า “สงครามประชาชน (People’s War)” โดยมีหลักนิยมในการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ การปฏิวัติประชาธิปไตย การปฏิวัติสังคมนิยม และการปฏิวัติไปสู่คอมมิวนิสต์สมบูรณ์แบบ

ในห้วงของการต่อสู้ภายใต้หลักการและฐานแนวคิดสงครามประชาชนของ เหมา เจ๋อ ตุง ตามที่กล่าวแล้ว หัวใจแห่งความสำเร็จและงานลำดับแรกๆ ที่ต้องปฏิบัติอย่างจริงจัง คือการปลุกระดมมวลชนให้ลุกขึ้นสู้ โดยใช้เงื่อนไขที่เกิดขึ้นในสังคมแห่งความเป็นจริงที่ประชาชนสัมผัสได้โดยตรง เพื่อสร้างเป็นเงื่อนไขแห่งสงครามที่นำไปสู่การต่อสู้เพื่อการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายที่ประชาชนคาดหวัง และเชื่อมั่นว่าเป็นอุดมการณ์ที่บริสุทธิ์ และสูงกว่า ที่สำคัญคือเงื่อนไขประชาชาติที่มีองค์ประกอบของเงื่อนไขที่สำคัญ 2 ประการ คือเงื่อนไขเชื้อชาตินิยม (Embolism) และ เงื่อนไขชาตินิยม (Nationalism) ทั้ง 2 เงื่อนไขนี้ หากปลุกระดมสำเร็จจะก่อให้เกิดเป็นเงื่อนไขประชาชาติ ที่เป็นแกนหลักของการสร้างอุดมการณ์ร่วมของผู้รักชาติ มารวมกำลังกันเพื่อทำสงครามขับไล่จักรวรรดินิยมให้หมดไปจากแผ่นดิน

ขั้นยืนทางยุทธศาสตร์

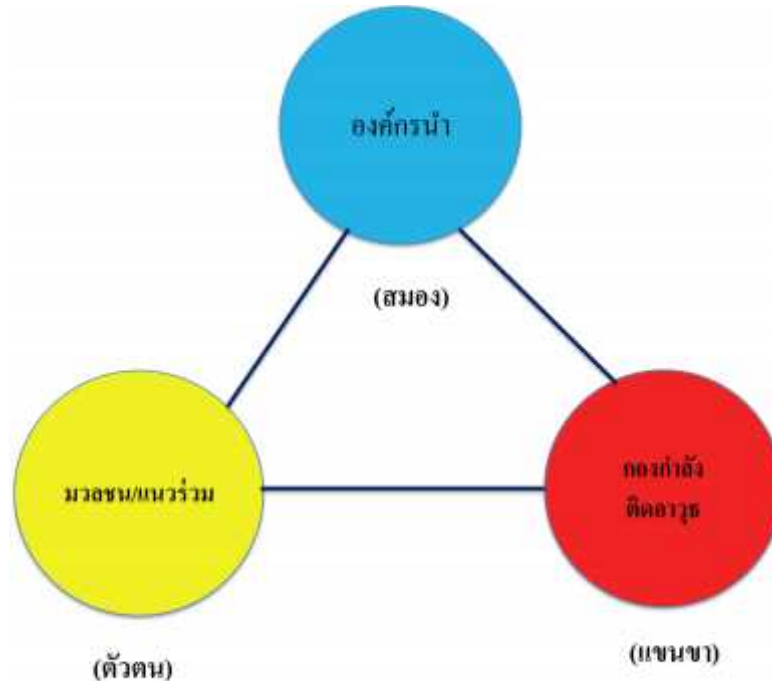
เป็นขั้นที่อยู่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่ฝ่ายปฏิวัติ ได้มีการจัดตั้งองค์กรการต่อสู้ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ และมีความเข้มแข็งมากพอ แต่อาจจะยังไม่ได้เปรียบฝ่ายรัฐบาลอย่างเด่นชัด ดังนั้นขั้นตอนนี้ฝ่ายปฏิวัติจะพยายามทำลายระบบแห่งรัฐ (State System) ในทุกวิถีทาง โดยเฉพาะระบบเศรษฐกิจ เพื่อสร้างความอ่อนแอแก่รัฐบาลหรือทำลายระบบการบังคับใช้กฎหมาย นำไปสู่การสร้างควมวุ่นวายให้เกิดขึ้นในสังคม สำหรับในชนบทนั้นจะทำการสู้รบด้วยสงครามจรยุทธ์ เป็นหลักทำการต่อต้านและสู้รบกับกำลังทหาร ตำรวจ และกำลังอื่นๆ ของฝ่ายรัฐบาล พยายามเข้าครอบครองพื้นที่ในชนบทบางแห่ง เพื่อประกาศเป็นเขตปลดปล่อยและฐานที่มั่น (Strong Base) เตรียมใช้เป็นฐานสนับสนุนที่สำคัญในการทำสงครามเต็มรูปแบบในยุทธศาสตร์ขั้นต่อไป

ขั้นรุกทางยุทธศาสตร์

ขั้นนี้ถือว่าฝ่ายปฏิวัติค่อนข้างจะได้เปรียบฝ่ายรัฐบาล ทั้งกำลังทหาร และการสนับสนุนจากประชาชน ตลอดจนเงื่อนไขแห่งการรุกสู่ชัยชนะ เอื้ออำนวยให้ฝ่ายปฏิวัติทำการรุกทางทหารและทำสงครามจิตวิทยาอย่างรอบด้านและกว้างขวาง การเปิดเกมรุกทางทหาร จะใช้กำลังกองทัพทำสงครามตามแบบ (Conventional Warfare) เพื่อให้ได้ชัยชนะในขั้นแตกหักยึดเมืองสำคัญและเมืองที่เป็นศูนย์กลางอำนาจรัฐ ทำการปฏิวัติล้มล้างการปกครองเดิมและเข้ายึดอำนาจรัฐ โดยการบีบบังคับให้รัฐบาลยอมจำนนในที่สุด

สำหรับโครงสร้างขององค์กรการต่อสู้หรือองค์กรปฏิวัติ เพื่อรองรับแนวคิดสงครามประชาชนของ เหมา เจ๋อตุง ได้กำหนดองค์ประกอบที่สำคัญและจำเป็นในการจัดตั้งโครงสร้างขององค์กรการต่อสู้ ที่ใช้ขับเคลื่อนตามกรอบแนวคิดและขั้นตอนทางยุทธศาสตร์ในสงครามประชาชนไว้ 3 องค์ประกอบ หรือที่เรียกว่า “ทฤษฎี 3 วงกลม ดังนี้

แผนภาพที่ 2-1: แสดงทฤษฎี 3 วงกลม

ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ซึ่งจะทำหน้าที่ในการกำหนดยุทธศาสตร์วางแผน อำนาจการควบคุมสั่งการ เพื่อขับเคลื่อนทุกองค์กรที่ประกอบเป็นสงครามประชาชน ให้ปฏิบัติตามกรอบแนวทางและจังหวะก้าวตามยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดไว้ และเป็นองค์กรสำคัญที่สุดในการจัดตั้ง รวมทั้งเป็นแกนกลางสำคัญในการจัดตั้งองค์กรมวลชน และกองกำลังติดอาวุธ องค์กรนำขององค์กรการต่อสู้หรือองค์กรปฏิวัติเปรียบเสมือน “สมอง” นั่นเอง

/ (Mass/Front Organization/Political Wing) จะทำหน้าที่ในการจัดตั้งฐานการสนับสนุนการดำเนินการสงครามจากประชาชนภายในประเทศ และให้ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่าการต่อสู้หรือการทำสงครามในครั้งนี้ เป็นสงครามของประชาชน เพื่อขยายฐานการจัดตั้งมวลชน/แนวร่วม และเป็นแหล่งที่มาของการคัดเลือกเป็นกำลังติดอาวุธและสนับสนุนการปฏิบัติการทางทหารของขบวนการองค์กรมวลชน ถือเป็นเครื่องมือสำคัญของการขับเคลื่อนงานการเมืองตามยุทธศาสตร์การเมืองของสงครามประชาชน สำหรับความหมายของมวลชนและแนวร่วมตามฐานแนวคิดในสงครามประชาชนของ เหมา เจ๋อตุง สามารถจำแนกออกและอธิบายได้ค่อนข้างชัดเจน ดังนี้

1. มวลชน (Mass) หมายถึง กำลังประชาชนหรือกลุ่มชนที่ผ่านขั้นตอนตามกระบวนการจัดตั้งมวลชน ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด มีเงื่อนไขและอุดมการณ์ขององค์กรนำเป็นมูลเหตุจูงใจ และถือเป็นสมาชิกขององค์กรการต่อสู้ มีความเห็นและอุดมการณ์เช่นเดียวกับแนวทาง

ขององค์กรนำและกลุ่มชนเหล่านั้น สมัครงใจที่จะเข้าร่วมขบวนการกับองค์กรนำอย่างเต็มใจ มวลชนสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1.1 มวลชนชั่วคราว หมายถึง มวลชนที่รวบรวมขึ้นในสถานที่หนึ่งในห้วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อทำภารกิจเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งที่กำหนดไว้ เมื่อบรรลุภารกิจก็สามารถสลายตัวได้ทันที

1.2 มวลชนถาวร หมายถึง มวลชนที่มีการจัดตั้งอย่างเป็นระบบที่ชัดเจนตามหลักการจัดตั้ง มีโครงสร้างและเครือข่ายการควบคุมที่ชัดเจนทั้งในทางเปิดเผยและปิดลับ มีความมั่นคงและเข้มแข็ง มวลชนถาวรจะเป็นกลุ่มมวลชนที่เป็นฐานมวลชนหลักของขบวนการและเป็นกลุ่มที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นกลุ่มติดอาวุธหรือกองกำลังติดอาวุธของขบวนการ และอาจมอบหมายงานอื่นๆ ให้รับผิดชอบ เช่น การหาข่าว การหาเสบียงสนับสนุน หรือเป็นพลพรรคทำงานใต้ดิน

2. แนวร่วม (Front) หมายถึง ประชาชนหรือกลุ่มชนที่ไม่ได้ผ่านการจัดตั้งตามกระบวนการ และไม่มีมูลเหตุจูงใจที่แน่นอนในการเข้าร่วมกับขบวนการ แนวร่วมจึงไม่ใช่สมาชิกของขบวนการหรือองค์กรการต่อสู้ แนวร่วมอาจเป็นประชาชนหรือกลุ่มชนที่จัดตั้งโดยองค์กรอื่นๆ หรือส่วนอื่นที่ไม่ใช่การจัดตั้งโดยองค์กรนำของขบวนการ แต่การเคลื่อนไหวของแนวร่วมเหล่านี้เอื้อประโยชน์หรือสอดคล้องกับเป้าหมายของขบวนการ แนวร่วมอาจเป็นการรวมตัวของประชาชนหรือกลุ่มชนที่มุ่งหวังประโยชน์ร่วมชั่วคราวจากการเคลื่อนไหวมวลชนของขบวนการหรือองค์กรนำก็ได้ แต่ไม่ได้มุ่งสู่การเคลื่อนไหวเพื่อประโยชน์และเป้าประสงค์ขององค์กรนำของขบวนการอย่างแท้จริง แนวร่วมจะมีด้วยกัน 2 ลักษณะ คือ

2.1 องค์กรแนวร่วม (Front Organization) ที่จัดตั้งโดยขบวนการปฏิวัติ โดยที่ขบวนการปฏิวัติได้จัดส่งสมาชิกในระดับแกนนำเข้ามาเป็นผู้นำในองค์กรแนวร่วม แต่บรรดาบุคคลที่เป็นสมาชิกในองค์กรแนวร่วมจะไม่เป็นสมาชิกของขบวนการหรือองค์กรการต่อสู้ไม่มีอุดมการณ์เดียวเป้าหมายเดียวกับขบวนการปฏิวัติ แต่องค์กรแนวร่วมจะถูกใช้เคลื่อนไหวทางการเมืองที่สอดคล้องและคู่ขนานกับมวลชนจัดตั้งตามเป้าประสงค์ของขบวนการ

2.2 แนวร่วมมุกกลับคือองค์กรหรือบุคคลที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับขบวนการปฏิวัติหรือองค์กรปฏิวัติเลยอาจเป็นองค์กรที่จัดตั้งมาเพื่อต่อสู้กับขบวนการปฏิวัติ เช่น หน่วยงานของรัฐบาลหรือเจ้าหน้าที่รัฐบาล แต่การเคลื่อนไหวหรือพฤติกรรมขององค์กรหรือบุคคลนั้น กลับกลายเป็นการสนับสนุนงานการเมืองและการทหารของขบวนการปฏิวัติโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์

(Military Wing) ซึ่งเน้นกองกำลังทางบก มักแบ่งเป็น 2 ส่วน

1. ส่วนใหญ่เป็นกำลังรบหลักหรือทหารหลัก
2. ส่วนที่เป็นกำลังกองโจร หรือทหารประจำถิ่น ซึ่งมักจะจัดตั้งกำลังจากประชาชน ในท้องถิ่นนั้นเป็นสำคัญ โดยจัดตั้งกำลังเหล่านั้นแอบแฝงไว้ในองค์กรมวลชน (สำเร็จ ศรีทราย, 2553 : 6-15)

/

จากชัยชนะของพรรคคอมมิวนิสต์ในการทำสงครามปฏิวัติจีนและสงครามต่อต้านญี่ปุ่น ทำให้เหมา เจ๋อ ตุง มีข้อสรุปว่า การนำทฤษฎีของมาร์กซ์ – เลนิน ซึ่งมีรากฐานจากการทำสงครามปฏิวัติสำหรับประเทศสังคมอุตสาหกรรม มาใช้กับประเทศจีน ที่เป็นสังคมเกษตรกรรมนั้น ไม่ได้ผล เพราะมีกรรมกรไม่เพียงพอที่จะเป็นมวลชนสนับสนุนการปฏิวัติในเมือง เช่น การปฏิวัติในรัสเซียได้ จึงต้องเปลี่ยนมาใช้ชาวนาชาวไร่ตามกลยุทธ์ป่าล้อมเมืองแทน และ เหมา เจ๋อ ตุง ได้กำหนดยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นฐานรากของแนวความคิดในการทำสงครามปฏิวัติ ดังนี้ (สงครามปฏิวัติ : ไฟที่ยังไม่มอดเชื้อ, (ออนไลน์), 2557 : 3)

1. การต่อสู้เพื่อทำการปฏิวัตินั้น ต้องเป็นการต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธ และฝ่ายปฏิวัติจำเป็นต้องสร้างกองทัพขึ้น จนมีความเข้มแข็งทัดเทียมกับข้าศึก
2. การต่อสู้ด้วยกำลังอาวุธนี้ อาศัยชาวนาเป็นพื้นฐานและฐานที่มั่นของการทำสงครามปฏิวัติ จะมีขึ้นได้แต่ในบริเวณพื้นที่ที่ห่างไกลออกมาจากตัวเมืองมาก และการคมนาคมลำบาก จนกองทัพข้าศึกไม่สามารถทุ่มกำลังบุกเข้าไปเป็นจำนวนมากได้
3. การปฏิรูปที่ดินกับความสามารถในการเลี้ยงตนเอง มีความสำคัญต่อแผนยุทธศาสตร์ทั่วไปของพรรคคอมมิวนิสต์จีน และชาวนาต้องมียุทธศาสตร์มากที่สุด กำลังคนที่จะเข้าร่วมต้องมีความสำนึกทางการเมืองสูง ซึ่งหมายถึงนักปฏิวัติอาชีพและปัญญาชนที่มีจิตใจสู้รบที่อยู่รอดชีวิตจากการปราบปรามในตัวเมือง และยึดมั่นในอุดมการณ์ลัทธิมาร์กซิสต์
4. จะต้องต่อสู้ให้ได้อำนาจปกครองท้องถิ่นก่อน โดยยังคงดำเนินไปในแนวทางเดียวกันกับของพรรคคอมมิวนิสต์โซเวียต
5. การต่อสู้เป็นการต่อสู้ในระยะยาว หมายถึงว่าจะต้องอาศัยอาณาบริเวณชนบทซึ่งมีเงื่อนไขที่สำคัญที่สุด เพราะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เป็นธรรมชาติแก่ๆ ส่วนในตัวเมืองนั้น มีปัญหามากมาย เช่น ปัญหาการจ้างงาน เศรษฐกิจ และการค้าขาย เป็นต้น

3.

สงครามในเวียดนาม โดยการนำของโฮจิมินห์ มีมีพลเอก โว เหวียน ยับ (Vo Nguyen Giap) เป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุด ถือเป็นจุดเริ่มต้นของฐานแนวคิดของสงครามประชาชนในเวียดนาม ที่ต่อสู้เพื่อปลดปล่อยจักรวรรดินิยมฝรั่งเศส ตลอดเรื่อยมาถึงการทำสงครามรวมชาติเวียดนาม ด้วยการเข้าปลดปล่อยเวียดนามใต้ ภายใต้ระบบจักรวรรดินิยมของสหรัฐอเมริกา ที่ประสบชัยชนะอย่างงดงาม จนสามารถรวมเป็นสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามได้ในปัจจุบัน การดำเนินการต่อสู้ของเวียดนาม โดยเฉพาะการปลดปล่อยเวียดนามใต้ออกจากสหรัฐอเมริกา และการรวมชาตินั้น เวียดนามเหนือในขณะนั้นได้ดำเนินการสงครามไปตามรูปแบบสงครามประชาชนบนพื้นฐานแนวคิดของ เหมา เจ๋อตุง ผู้ซึ่งได้ทำสงครามประชาชนมีชัยชนะในจีนแผ่นดินใหญ่ต่อกองทัพก๊กมินตั๋งของเจียง ไคเช็กมาแล้ว (Vo Nguyen Giap, 1961 : 41A – 41C) จึงถือได้ว่าเป็นการวางกรอบแนวคิดทฤษฎีการสงครามประชาชนที่ให้นำหนักในการรุกทางการเมืองและทางทหารควบคู่กันไปภายใต้รูปแบบของการทำสงครามยืดเยื้อ (The Protracted War) โดยกำหนดขั้นตอนทางยุทธศาสตร์ ควบคู่กันระหว่างยุทธศาสตร์งานการเมืองและยุทธศาสตร์การทหาร ที่ประสานสอดคล้องกันเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้ (วิกิพีเดีย, (ออนไลน์), 2557)

3.1

กำหนดขั้นตอน 3 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 : Action Among Your People คือ ขั้นการปลุกกระดมบ่มเพาะสร้างมวลชนและจัดตั้งการสนับสนุนจากประชาชนด้วยการโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) อย่างรอบด้าน โดยการชูเงื่อนไขประชาธิปไตย ซึ่งประกอบด้วยเงื่อนไขเชื้อชาติเวียดนาม กับเงื่อนไขการรวมชาติเวียดนามเป็นหนึ่งเดียว ปลดปล่อยอำนาจจักรวรรดินิยมอเมริกาจากการครอบงำชาวเวียดนามได้แล้ว จึงเริ่มจัดตั้งองค์กรการต่อสู้ขึ้นในพื้นที่เวียดนามใต้ โดยการจัดตั้งโครงสร้างขององค์กรมวลชน (Political Wing) ขึ้นมา เป็นโครงสร้างหนึ่งขององค์กรการต่อสู้ เพื่อรวบรวมมวลชนให้เป็นกลุ่มก้อนอย่างมีพลัง แล้วพัฒนาเป็นเครื่องมือของงานการเมือง ทำให้ง่ายต่อการขับเคลื่อนเพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวของมวลชนตามทิศทางและจังหวะก้าวที่ต้องการ ถือเป็นการสร้างเครื่องมือสำคัญในการทำสงครามประชาชน ขั้นนี้อยู่ในการดำเนินการทางลับหรือปิดลับเป็นขบวนการขับเคลื่อนใต้ดินนั่นเอง ในขั้นที่ 1 นี้ ถือเป็นขั้นปฏิบัติการในหมู่ประชาชนที่สนับสนุนและอยู่ภายใต้อำนาจรัฐของรัฐบาลเวียดนามใต้

ขั้นที่ 2 : Action Among Enemy Military ถือเป็นขั้นตอนที่มุ่งสู่การทำลายระบบแห่งรัฐให้เกิดความอ่อนแอและสลาย ด้วยการบ่อนทำลาย (Subversion) ระบบแห่งรัฐในทุกองค์ประกอบ ทำลายระบบการจัดระเบียบสังคมเดิม ด้วยการล้มล้างความเชื่อในการนับถือ

ลัทธิและศาสนา (Proselytizing) ทำการโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) อย่างรอบด้านเพื่อให้เกิดการแปรพักตร์ จากที่เคยให้การสนับสนุนฝ่ายรัฐบาลเวียดนามใต้ มาเป็นการให้การสนับสนุนฝ่ายเวียดกง หรือฝ่ายปฏิวัติแทน ยุทธศาสตร์ให้ทหารรัฐบาลเวียดนามใต้และทหารสหรัฐ รวมทั้งพันธมิตรท้อแท้หมดกำลังใจ ขวัญกำลังใจในการสู้รบตกต่ำ เพื่อให้เกิดการหนีทัพ (Deserter) และทำให้ชาวเวียดนามใต้ หลบเลี่ยงการเกณฑ์ทหาร (Draft Evader) ซึ่งถือว่าการปฏิบัติการรุกรานทางการเมือง โดยมีแหล่งชุมนุมกำลังที่ให้การสนับสนุนกองทัพเวียดนามใต้และจัดตั้งเป็นกำลังทหารในกองทัพของรัฐบาลเวียดนามใต้ เป็นเป้าหมายในการปฏิบัติการ เพื่อบ่อนทำลายกองทัพให้อ่อนแอ และแตกสลายหมดศักยภาพในการสู้รบต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 : Action Among Enemy's People ถือเป็นขั้นการรุกรานทางการเมืองด้วยการโฆษณาชวนเชื่อ (Propaganda) อย่างรอบด้านในหมู่ประชาชนที่อยู่ภายใต้การปกครองของอำนาจรัฐเวียดนามใต้และสหรัฐอเมริกา เพื่อหวังผลให้ประชาชนส่วนใหญ่เกิดความไม่เห็นด้วยกับแนวทางของรัฐบาล จนเกิดความไม่พอใจ (Discontent) และไม่มั่นใจในการนำของรัฐบาลของตนว่าจะมีความเข้มแข็งพอที่จะดำรงการต่อสู้และต้านทานอยู่ได้ จนเกิดลัทธิการยอมแพ้หรือจำนวน (Defeatism) เกิดแนวคิดไม่เห็นด้วยหรือคัดค้านรัฐบาลของตน (Dissent) ไม่ซื่อสัตย์กับรัฐบาลและระบบการปกครองที่เป็นอยู่ (Disloyalty) แล้วจัดตั้งกลุ่มแกนนำประชาชนนำพาให้ประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการต่อต้านรัฐบาลของตน คือรัฐบาลเวียดนามใต้ โดยวิธีการใช้สื่อต่างๆ ที่นำแนวโฆษณาชวนเชื่อไปสู่เป้าหมายโดยเฉพาะทหารกองทัพเวียดนามใต้และสหรัฐอเมริกา รวมทั้งการอำพรางตนแฝงตัวไปเป็นอาจารย์สอนในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยต่างๆ ในเมืองที่รัฐบาลเวียดนามใต้ควบคุม เพื่อปลุกกระดมสร้างแนวคิดชาตินิยมและเชื้อชาติเวียดนาม ต่อต้านรัฐบาลเวียดนามใต้และสหรัฐอเมริกาอย่างกว้างขวาง ซึ่งในยุทธศาสตร์การรุกรานทางการเมืองขั้นนี้เรียกว่าขั้นปฏิบัติการในหมู่ประชาชนของข้าศึก (Action Among Enemy's People)

3.2

กำหนดเป็น 3 ขั้นตอน ที่ประสานสอดคล้องกับ

ยุทธศาสตร์การเมืองเช่นกัน ดังนี้

ยุทธศาสตร์การทำสงครามประชาชนของฝ่ายเวียดนามเหนือ โดยกำลังเวียดกงในเวียดนามใต้ จะมุ่งเน้นพื้นฐานของการสงครามยึดเชื่อเป็นสำคัญ โดยยึดหลักพื้นฐานมาจากแนวคิดการทำสงครามประชาชน เพื่อการปฏิวัติของเหมา เจ๋อ ตุง ในจีนแผ่นดินใหญ่ (Revolutionary Warfare Model of Mao in China) ซึ่งการทหารจะกระทำควบคู่ไปกับการเมือง โดยใช้กำลังทหารเข้าทำการรบในรูปแบบของสงครามกองโจรและการโฆษณาชวนเชื่อต่อประชาชนในชนบท ให้มาเป็นแนวร่วมและทำการก่อการร้ายควบคู่กันไป โดยยุทธศาสตร์ด้านการทหาร ทั้ง 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย (Digger history, (online), 2557)

ขั้นตอนที่ 1 : Preparation, Organization and Propaganda เป็นขั้นการเตรียมความพร้อมในการจัดตั้งองค์กรทางทหาร (Military Wing) ในการจัดเป็นโครงสร้างขององค์กรต่อสู้ ในยุทธศาสตร์ขั้นนี้จะเป็นงานการโฆษณาชวนเชื่อปลุกกระดมคนเข้าสู่การเป็นสมาชิกของกองทัพปลดปล่อย การดำเนินการในขั้นนี้ฝ่ายปลดปล่อยจะแทรกซึมเข้าไปเปิดโรงเรียนสอนเด็กฯ ในเวียดนามใต้ ให้เด็กฯ เรียนรู้อุดมการณ์คอมมิวนิสต์ และปลูกฝังอุดมการณ์ชาตินิยมเวียดนาม และเชื้อชาติเวียดนาม ให้เกิดอุดมการณ์รวมชาติ สร้างหน่วยงานลับๆ ของฝ่ายปฏิวัติที่จะฝังตัวอยู่ตามที่ต่างๆ เพื่อเผยแพร่อุดมการณ์คอมมิวนิสต์ และการรวมชาติเวียดนาม จัดตั้ง (Recruiting) สมาชิก เข้าสู่ขบวนการปฏิวัติ ทำการฝึกอบรมอุดมการณ์อย่างเข้มข้น และฝึกวิชาทหารอย่างหนัก แล้วจึงส่งกำลังเหล่านั้นแทรกซึม (Infiltrating) ไปอยู่ในพื้นที่ครอบครองหรืออิทธิพลของเวียดนามใต้ เมื่อมีจำนวนมากพอก็จัดตั้งเป็นกลุ่มแนวหน้า (Creating Front Groups) เพื่อทำการโฆษณาชวนเชื่อปลุกกระดมบ่มเพาะจัดตั้งสมาชิกในดินแดนของฝ่ายตรงข้ามอย่างลับๆ เมื่อสามารถจัดตั้งสมาชิก (Recruitment) ได้มากๆ เข้า ก็เริ่มทำการเก็บสะสมอาวุธไว้อย่างลับๆ ในยุทธศาสตร์ขั้นแรกด้านการทหารนี้ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างกองกำลังเวียดกงในเวียดนามใต้ การสร้างกำลังเหล่านี้ไว้ในหมู่ประชาชนเวียดนามใต้ ในพื้นที่ชนบทที่ได้ผ่านการปลุกกระดมในยุทธศาสตร์การเมืองมาแล้ว จึงถือเป็นการสร้างกองกำลังไว้ในมวลชนเป็นทหารของประชาชน (People's Army) อย่างแท้จริง เพราะประชาชนเหล่านั้นคือผู้ถืออาวุธต่อสู้กับรัฐบาลเวียดนามใต้ของตนเอง และประเด็นการสร้างกองกำลังติดอาวุธในพื้นที่อิทธิพลของรัฐบาลเวียดนามใต้ ที่เรียกว่ากองกำลังเวียดกงไว้ในหมู่มวลชนและให้มวลชนทำหน้าที่เป็นที่มั่น (Strong Hold) และฐานที่มั่น (Strong Base) แห่งการต่อสู้ นี้คือจุดเด่นและจุดแตกต่างที่สำคัญระหว่างสงครามประชาชนของเหมา เจ๋อตุง กับสงครามประชาชนของ พลเอก โว เหวียน ยับ นั่นเอง

ขั้นตอนที่ 2 : Terrorism, Guerrilla Warfare เป็นขั้นการทำสงครามการก่อการร้ายและสงครามกองโจร เมื่อการจัดตั้งกองกำลังเวียดกงในชนบทสำเร็จและพัฒนาให้มีความเข้มแข็งมากพอแล้ว จึงขับเคลื่อนเข้าสู่ขั้นตอนที่ 2 ของยุทธศาสตร์ทางทหาร ด้วยการปฏิบัติการทางทหารบนพื้นฐานทางยุทธวิธีของกองโจรและการก่อการร้ายอย่างรอบด้าน เช่น การลักพาตัว (Kidnapping) เพื่อนำเด็กเหล่านั้นมาฝึกเป็นกองกำลังติดอาวุธหรือสมาชิกของกองกำลังเวียดกง ปฏิบัติการก่อวินาศกรรม (Sabotage) ทำการปล้นเสบียงอาวุธด้วยการซุ่มโจมตี (Ambushes) ติโฉบฉวย (Raid) และขยายเขตอิทธิพลของฝ่ายปฏิวัติเข้าไปในเขตของฝ่ายรัฐบาลเรื่อยๆ อย่างค่อยเป็นค่อยไปในทางยุทธศาสตร์การทหารในขั้นนี้มุ่งสู่การทำลายระบบแห่งรัฐของเวียดนามใต้ ให้อ่อนแอโดยสิ้นเชิง พร้อมๆ กับการขยายสมาชิกเวียดกงเพิ่มมากขึ้น ทั้งสมาชิกในองค์กรมวลชนและสมาชิกองค์กรทหาร

ขั้นที่ 3 : General Offensive 3 Conventional War Including Big Unit and Mobile Warfare เป็นขั้นการรุกคู่ชัยชนะด้วยการทำสงครามขนาดใหญ่ บนพื้นฐานการรบแบบ และใช้กำลังหน่วยยานยนต์เคลื่อนที่เร็ว จุดสำคัญของยุทธศาสตร์ทางทหารขั้นตอนที่ 3 นี้ ถือเป็นจุดเปลี่ยนของการปฏิบัติการทางทหาร จากรูปแบบสงครามกองโจรและก่อการร้าย มาเป็นการรบแบบด้วยกำลังขนาดใหญ่ เข้ายึดภูมิประเทศสำคัญทางภูมิศาสตร์ (Key Geographical) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในยุทธศาสตร์การรุกทางการเมืองในขั้นสุดท้ายอย่างประสานสอดคล้องกัน

ในขั้นตอนสุดท้ายของยุทธศาสตร์ทั้ง 2 ด้านของเวียดนามเหนือ ในสงครามปลดปล่อยเวียดนามใต้ ออกจากสหรัฐอเมริกา เพื่อรวมชาติเวียดนาม ที่สำคัญคือ ขั้นการก่อให้เกิดการจลาจลทั่วไป (General Uprising) ด้วยมวลชนจัดตั้งของฝ่ายปฏิวัติหรือฝ่ายปลดแอก ทำให้ประชาชนและกองกำลังทหารเวียดนามใต้ เกิดความระส่ำระสายไปทั่วประเทศ ง่ายต่อการเข้ายึดอำนาจ ส้มหล้ารัฐบาลเวียดนามใต้ของฝ่ายปฏิวัติ ซึ่งจะสามารถกระทำได้ในระยะเวลาอันสั้น และผู้นำทุกระดับของฝ่ายปฏิวัติมีความเข้าใจจุดผกผันนี้อย่างเด่นชัด ในทุกระดับของหน่วย (Vo Nguyen Giap, 1961 : 71-79)

องสงครามปฏิวัติภายใต้ลัทธิคอมมิวนิสต์นั้น ประเทศต่างๆ ที่

“ ” ; “ ” ;

(Motive and Motivation)

(Insurgency) (Motive) (Motivation) (Terrorism) (How Terrorist Group End, (online), 2557)

1.	(Motive)	(Motivation)	
	(Motive) :		Movere
	" (Move)"	"	
	Walters	"	

" (Walters, 1978 : 218)
Loundon&Bitta

ป็นทิศทางที่มีเป้าหมายที่ได้เลือกไว้แล้ว ซึ่งมักจะเป็น
(Loundon and Bitta, 1988 : 368)

(Motivation):S.Chiffman and Kanuk

"	Anita E. Woolfolk	"	(S.Chiffman and Kanuk, 1991 : 69)
---	-------------------	---	-----------------------------------

ภายในของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้กระทำพฤติกรรมอย่างมีทิศทางและต่อเนื่อง (Anita E. Woolfolk, 1995 : 68) MicleDomjan

กิจกรรมของบุคคล โดยบุคคลจงใจกระทำพฤติกรรมนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ" (Domjan, 1996 : 84)

จากสิ่งเร้า ทำให้เพิ่มความพยายามในพฤติกรรม เพื่อ

(Intrinsic Motive)

(Extrinsic Motive)

เฉพาะในกรณีที่ต้องการรางวัล ต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง คำชม การยกย่อง การได้รับการยอมรับ

2.

3

หนึ่งในองค์กร ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้ (Horgan J, 2003 : 3 – 27)

2.1

รวบรวมกลุ่มหัวรุนแรงต่างๆ ได้ในหลายวิธี โดยบทบาทและค่านิยมด้านอัตลักษณ์ที่ถูกปั้นแต่ง และรับเอามาใหม่นั้น อาจจะขาดการไตร่ตรองอย่างรอบด้าน การคิดแบบสุดขั้วในแนวไม่ถูกก็ผิด

กลุ่มหัวรุนแรง ซึ่งมักจะเป็นสิ่งล่อใจกับกลุ่มวัยรุ่นที่กำลังสับสนหรือผิดหวังกับสถานภาพของ

(Borum, 2003 : 25)

“ ” “ ” “ ” “ ”

2.2

(Hacker F.I., 1976 : 39) “ ”

ในการแก้ไขความผิดพลาดจากความไม่ยุติธรรมที่กระทำต่อผู้อื่น ซึ่งถือเป็นแรงขับที่สำคัญ ก่อให้เกิดการกระทำที่รุนแรงกับผู้อื่น โดยเฉพาะกับบุคคลที่ถูกคิดว่าต้องรับผิดชอบต่อความ

(Ross, 1993 : 317)

ศาสนา หรือสังคมนั้น ซึ่งสภาพดังกล่าวอาจเกิดขึ้นกับบุคคล กลุ่ม

(SusmitaThukral, 2005, Citing Silk, 1998)

(Militant Ideologies)

ความคับข้องใจที่เกิดขึ้นร่วมกัน จะทำให้วัยรุ่น

เพื่อแก้ไขระบบที่ไม่พอใจ การศึกษาของโพสท์ สปรินซัค และแดนนี่ (Post, Sprinzak and Danny, 2003 : 171 - 184) ได้สัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มอามาส ที่ถูกจับ พบว่าคนเหล่านี้ได้ต่อยกย่องความรู้สึกที่

ที่ชอบธรรมในการทำสงครามศักดิ์สิทธิ์ (Susmita, (Online), 2014)

2.3

(Affiliated)

หนึ่งในกลุ่มเป็นครั้งแรก หลังจากที่มีแต่ความรู้สึกว่าถูกสังคมนิยมปฏิเสธตลอดมา กลุ่มก่อการร้ายหรือ

การชี้นำขององค์กรการต่อสู้ นอกจากนี้แล้วกลุ่มก่อการร้ายยังทำหน้าที่เป็นเสมือนกับครอบครัวที่

ดึงดูดใจประการแรกคือ กลุ่มหรือประชาคมที่มีความเชื่อร่วมกัน มากกว่าการชอบใจความรุนแรง

(, 2552 : 18)

(Maslow's Hierarchy of Needs)

(Abraham Maslow) ซึ่งเป็นเจ้าทฤษฎีเรื่องความต้องการที่สำคัญคนหนึ่งของ

(Basic Biological Needs)

นี่ถือว่าเป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้น

(Abraham Maslow)

กันมากที่สุดทฤษฎีหนึ่ง ซึ่งระบุว่าบุคคลมีความต้องการเรียงลำดับจากระดับพื้นฐานต่ำสุด ไปยัง
ระดับสูงสุด กรอบความคิดที่สำคัญของทฤษฎีนี้มี 3

1. บุคคลเป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ ความต้องการมีอิทธิพลหรือเป็นเหตุจูงใจต่อ

2. บั้นเรียงตามความสำคัญจากความต้องการพื้นฐาน

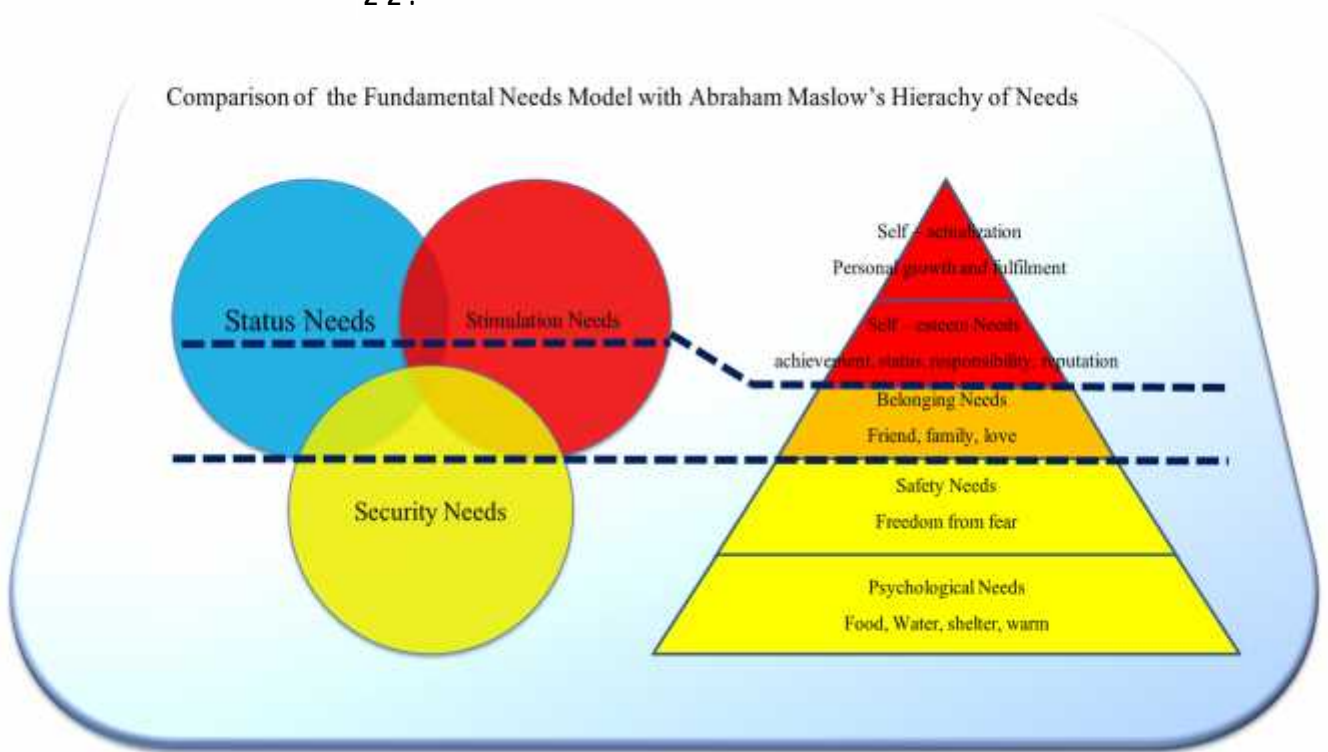
3. ต้องการลำดับที่สูงขึ้นไป

5

5

ไปสูง เพื่อความเข้าใจมักจะแสดงลำดับของความต้องการเหล่านี้ โดยภาพและรายละเอียด ดังนี้

2-2:

: Comparison of the Fundamental Needs Model with Abraham Maslow's Hierarchy of Needs

(Physiological Needs)

(Safety Needs) เป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่

(Social Needs)

ผู้อื่น ได้รับการยอมรับเป็นสมาชิกในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งหรือหลายกลุ่ม
(Esteem Needs)

ความต้องการเหล่านี้ ได้แก่ ยศ ตำแหน่ง ลำดับชั้นที่สูงขึ้นในองค์กร งานที่ท้าทาย ได้รับการยกย่อง

(Deficiency Needs)

(Growth

Needs)

มาสโลว์ แต่ทฤษฎีลำดับความต้องการของเขา ก็เป็นทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานในการอธิบาย

ERG

(ERG Theory)

(ClatonnElderfer)

3

1. (Existence Needs)

E

2. (Relatedness Needs) คือความต้องการต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่อง

R

3. (Growth Needs)

ตัวเอง เพื่อความเจริญเติบโต พัฒนาและใช้ความสามารถของตัวเองได้เต็มที่ แสวงหาโอกาสในการ

G
2 ERG

ERG

ERG อธิบายว่า ความต้องการมากกว่าหนึ่งระดับ อาจเกิดขึ้นได้

(E) (R)
(G)

(The Personal Pathway Model)

Shaw (Shaw E.D., 1986 : 359 - 368)

4

1. (Early Socialization Processes)

2. (Narcissistic Injuries)

3. (Escalatory Events)

4. (Personal Connection to

Terrorist Group Members)

(Self - Esteem)

ที่ว่า การเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มก่อการร้ายนั้น เป็นการกระทำเพื่อชดเชยความแตกสลายทางเอกลักษณ์

นโยบายของรัฐ และหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับการจัดการพื้นที่ 3

นับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์ปล้นปืน เมื่อวันที่ 4 2547
2 28 2547

109

32

25

2547

85

. .2548

. .2549 - 2550

B.R.N. Co - Ordinate

(

, 2551: 41)

3

(, 2551 : 44 - 46)

1. . .2544 - 2548

....

. . . .43

1.1

1.2

1.3

1.4 . .2457

1.5 2548

2. 2549 - 2550

2.1 ออกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง นโยบายเสริมสร้างสันติสุขในพื้นที่

2.2

2.3

2.4

2550

4 จึงได้เริ่มใช้มาตรการกู่ขนานที่ใช้ทั้ง

3. 2550 - 2554

. 2550 - 2554

3

3.1

3.1.1 นำสันติสุขกลับคืนสู่พื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เร็วที่สุด

3.1.2

3.2

3.2.1

3.2.2

3.2.3

3.2.4

3.3

5

3.3.1

3.3.1.1

3.3.1.2

3.3.2

3.3.2.1

ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาของสถานศึกษาในพื้นที่ทุกระดับ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันกับพื้นที่

3.3.2.2

3.3.2.3

3.3.3

3.3.3.1

3.3.3.2

3.3.3.3

3.3.3.4

3.3.3.5

3.3.4

3.3.4.1

3.3.4.2

3.3.4.3

3.3.5

3.4.5.1

3.4.5.2

4. .2555 – 2557

- (. ,2557 : 3)
- 4.1 /
- 4.2
- 4.3
- 4.4
- 4.5 สนับสนุนการสร้างสถานะที่เกื้อกูลต่อการแสวงหาทางออกจากความ
- 4.6
- 4.7
- 7 : 7
- 7 : 5 2
- 4 (, 2557 : 2)
- 1. :
- 2.
- 3. :
- 4. แผนงานการพาคนกลับบ้าน ผลลัพธ์ที่ต้องการคือ บุคคลที่เคยต่อสู้กับรัฐ ถอยห่างจาก
- 5.
- 6. 2
- 7. 4
- 7.1
- 7.2 :

7.3

7.4

4

ดกัันการบ่มเพาะในสถานศึกษา ตั้งแต่ปี พ.ศ.2556

.2555 - 2557

9

4

(

. .,2556 : 41)

ความหลากหลายทางด้านภาษา และได้กำหนดกลยุทธ์ เอาไว้ดังนี้ (เรื่องเดียวกัน : 45)

1.

อุทยานการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างทั่วถึง

2.

3.

4.

5. พัฒนาการบริหารจัดการพื้นที่ โดยการจัดตั้งวิทยาลัยอิมาม มหาวิทยาลัยอิสลามของ

6.

พัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต เชื่อมโยงกับประชาคมอาเซียนและ

หน่วยงานนั้นๆ ผลที่ตามมาก็คือแนวทางของ กอ.รมน.ภาค 4 ส่วนหน้า และ ศอ.บต.จึงไม่เกี่ยวพันซึ่ง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Ordinate / B.R.N. Co-

พบว่า เจื่อนไขที่ผู้ก่อความไม่สงบใช้ปลุกระดม เพื่อจัดหาคณะเข้าร่วมก่อความไม่

ความไม่โปร่งใสในสังคม (อกนิษฐ์ หมิ่นสวัสดิ์, 2549 :) B.R.N. Co-Ordinate 4

. 2547 - ปี พ.ศ.2550 และแนวคิดในการยุติสถานการณ์ พบว่า กลุ่มขบวนการที่ก่อความรุนแรง คือ

B.R.N. Co-Ordinate " " " เพื่อต่อสู้กับรัฐไทย ซึ่งมีคุณลักษณะที่เป็นจุดแข็ง 3

- 1.
- 2.
- 3.

เชื้อสายมลายู นับถือศาสนาอิสลาม เป็นเป้าหมายในการจัดตั้ง เข้าสู่การเป็นสมาชิก เพื่อขับเคลื่อน

" "

วามเหลื่อมล้ำทางสังคม (สำเร็จ ศรีหรั่ง, 2550 : -) การเข้ามาบดตัวของขบวนการแบ่งแยกดินแดน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า ปัจจัยที่เป็น

B.R.N. Co-Ordinate

ในครอบครัว รู้สึกผิดที่ชาวบ้านเดือดร้อน ผู้รู้ทางศาสนาบอกคำสอนที่ถูกต้อง และ

(, 2552 : -)

เข้าสู่การเป็นสมาชิกองค์กรการต่อสู้ของขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

บนฐานการสนับสนุนของประชาชน ที่ผ่านกระบวนการปลุกระดมบ่มเพาะ ผ่านคนรู้จักใกล้ชิด เพื่อ

" "

Wing) (Political Wing) (Military Wing) (, 2555 :)

งานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่า ขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่

3 B.R.N. Co-Ordinate

3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอ ของจังหวัดสงขลา เป็นรัฐอิสระ ที่ชื่อว่า "

การจัดตั้งเป็นองค์กรปฏิวัติ ที่ปิดลับ ทั้ง โครงสร้างและการปฏิบัติ มียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน เพื่อ

เชื้อสายมลายู จนถึงระดับความศรัทธา เป็นสงครามญihad ทั้งนี้ การบ่มเพาะความรู้สึกแปลกแยก และ

และขั้นตอนการปฏิบัติ เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกขององค์กรที่มีอุดมการณ์ และมีวินัยที่ขุดเยี่ยม

บทที่ 3

ข้อมูลของเรื่องที่ทำกรวิจัย

ข้อมูลเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการนำมาศึกษาและประกอบการวิเคราะห์ในการทำเอกสารวิจัยเรื่องนี้ มี 4 เรื่องสำคัญ ได้แก่

1. การพัฒนาการของความขัดแย้งในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้
2. การพัฒนาการต่อสู้ของขบวนการ B.R.N.- Coordinatel และกระบวนการสร้างสมาชิกใหม่ ที่เป็นเยาวชนในสถานศึกษา
3. ข้อมูลสถานศึกษาที่เป็นแหล่งบ่มเพาะ และเป็นเป้าหมายของหน่วยงานความมั่นคง
4. ลักษณะการปฏิบัติงานของหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาเป้าหมาย

การพัฒนาการของความขัดแย้งในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ในประวัติศาสตร์ที่มีการบันทึกไว้ พบว่าในยุคสุโขทัย หลังจากที่พ่อขุนรามคำแหง ได้ทรงจัดการปกครองเมืองต่างๆ บริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาแล้ว พระองค์ได้ขยายอำนาจมาทางใต้ ยึดครอง ลigor (นครศรีธรรมราช) และลังกาสุกะ (ปัตตานี) ไปจนถึงเกาะปีนัง (Cady, 1964 : 144) มีนักประวัติศาสตร์บางท่าน ระบุว่ากองทัพสุโขทัย ได้ขยายอำนาจยึดครองเมืองต่างๆ ไปจนถึงสุดปลายแหลมคาบสมุทรมลายู ในปี พ.ศ.1838 (สุภัทร ดิสกุล, 2522 : 70 – 72) โดยนักสังคมวิทยาชาวอเมริกันชื่อ โทมัส ดี. เฟรเซอร์ (Thomas D. Fraser) ได้ระบุว่าความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับปัตตานีในสมัยสุโขทัย ว่าปัตตานี เป็นรัฐบรรณาการของไทย ต้องส่งเครื่องราชบรรณาการ คือ ดอกไม้เงิน ดอกไม้ทอง หรือ “บุหงามัส” 3 ปีต่อครั้ง (Fraser, 1960 : 18 – 19)

ในยุคกรุงศรีอยุธยา การปกครองของสยามต่อปัตตานีและหัวเมืองประเทศราชฝ่ายใต้ เป็นการปกครองแบบห่างๆ ไม่ได้เข้าไปแทรกแซงกิจการการเมืองใดๆ อันเนื่องจากอยู่ห่างไกลและชาวเมืองก็ไม่ชอบให้รัฐสยามเข้าไปดูแลอย่างใกล้ชิด หัวเมืองเหล่านี้จึงมีเสรีภาพในการปกครอง แต่ก็ยังต้องส่งเครื่องบรรณาการอยู่ (ชวลีย์ ณ ถลาง, 2541 : 56-57) . .2092

(เล่ม 1, 2506 : 760)

3

จุดเริ่มต้นของแรงกดดันจากมหาอำนาจอังกฤษ พ.ศ. 2385 ซึ่งไทยต้องระวางเป็นพิเศษ จากการแย่ง

4 (

อาหมัด, 2528 : 119 - 120)

5

. .2445

"

"

ต่างๆ เข้าด้วยกัน ในปี พ.ศ. 2449 และต่อมาในปี พ.ศ. 2459 ได้เปลี่ยนคำว่า " " " "

(, 2551 : 36 - 368)

ลำดับความขัดแย้งสำคัญระหว่างรัฐสยามกับปัตตานี

. .2092

. .2177

เหนือพื้นที่กันมาอย่างต่อเนื่องยาวนานหลายครั้ง

ที่ 1

2

(สุภัทร สุคนธาภิรมย์ ณ พัทลุง, 2530 : 225 - 226)

. .2369

!

แก่อังกฤษ ใน พ.ศ. 2452

ช่วง พ.ศ. 2453 เกิดสงครามโลก ครั้งที่ 2 อังกฤษ สนับสนุนขบวนการต่อต้านไทย โดย

!

!

. .2491

ครั้งนี้ ส่งผลให้เกิดขบวนการต่อต้านรัฐไทยอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา จนถึงปัจจุบัน

6

(, 2551 : 17 - 44)

**การพัฒนาการต่อสู้ของขบวนการ B.R.N. Co – ordinate และกระบวนการ
สร้างสมาชิกใหม่ ที่เป็นเยาวชนในสถานศึกษา**

ขบวนการต่อต้านอำนาจรัฐไทย นับตั้งแต่ปี พ.ศ.2491 จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2558) มีการ
มีผลกระทบต่อความมั่นคงของชาติมากที่สุดในปัจจุบันนี้
B.R.N. Co – ordinate

B.R.N. Co – ordinate

ภูมิหลังความเป็นมาของขบวนการ B.R.N. Co – ordinate

. .2491

) GabunganMelayuPattani Raya (GAMPAR)

ต่อมาไม่นานก็ล่มสลายไป เพราะผู้นำองค์กรเสียชีวิต จุดเปลี่ยนที่สำคัญซึ่งถือได้ว่าเป็นจุดเริ่มต้น
งแยกดินแดนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ก็คือเหตุการณ์
ภายหลังการหายตัวไปของ หนีสุหลง เมื่อปี พ.ศ.2497 มีชื่อจริงว่า ตวนกูร หนีมุฮัมมัด สุหลง

ขมประเพณีมาลาญท้องถิ่นมีประชาชนเลื่อมใสเป็นอย่างมาก
และเป็นคนเปิดสอนศาสนาแบบใหม่ (สำเร็จ ศรีหรัย, 2551 : 27 - 33)

(BarisanNasionalPembebasanPattani : BNPP)”

เต่งกู อับดุล ยะลานาเชร์ จัดตั้งเป็นทางการเมือง พ.ศ.2502 สมาชิกส่วนใหญ่มีเชื้อสาย “ ”

BNPP

2 (: 35 - 36)
 1. (BarisanRevolusi Nation Malaya Pattani :
 B.R.N.) ก่อตั้งเมื่อวันที่ 13 มีนาคม 2506 นำโดย อุตตราช อับดุลการิม เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องในระบอบ
 (, 2548
 : 36) () B.R.N.

2. (Pattani United Liberation Organization : PULO)
 ก่อตั้งเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2511 นำโดย ต่วนกูบิรอก กอดอนีรอก หรือ กาเบ อับดุลราห์มาน ตั้งฐาน
 ชาติอาระเบีย (ซิดชนก ราฮีมมูลา, 2550 : 6)
 PULO () PULO
 () PULO

B.R.N. ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มที่มีบทบาทที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง
 ของไทยมากที่สุดในปัจจุบันนี้ เนื่องจากเป็นกลุ่มปัญญาชนมุสลิม ที่ยึดมั่นการต่อสู้ตามหลักของ
 " "

B.R.N. . 2535
 มาลาญ มิได้ต่อสู้เพื่ออิสลาม โดยจะเอาแนวทางการต่อสู้เพื่ออิสลาม
 () เรื่องที่ผิดหลักศาสนา ผลความขัดแย้ง เกิดแตกเป็นกลุ่มย่อยๆ 3 กลุ่ม คือ
 (, 2551 : 44 - 45)

1. B.R.N. - Ulama
2. B.R.N. - Congress B.R.N. :
 สลายตัวไป เมื่อ พ.ศ. 2546
3. B.R.N. - Coordinate B.R.N.

II

การเคลื่อนไหวทางการเมืองที่สำคัญ คือ การแสวงหาสมาชิกของขบวนการ โดยอาศัยสมาคม
 . 2513 "
 (PMIPTI) ทำหน้าที่เคลี่

ในมหาวิทยาลัยจากัวร์ตา มหาวิทยาลัยป็นดุง และมหาวิทยาลัยอื่นๆ เพื่อคัดเลือกเข้าสู่ขบวนการ
" "
มากที่สุดช่วง พ.ศ.2540 - 2546 หลังจากจบหลักสูตรแล้ว ก็จะถูกส่งมาเป็นครูสอนศาสนา/อุสตาซ

B.R.N. - Coordinate

B.R.N.

B.R.N.

B.R.N. - Coordinate

B.R.N. - Coordinate

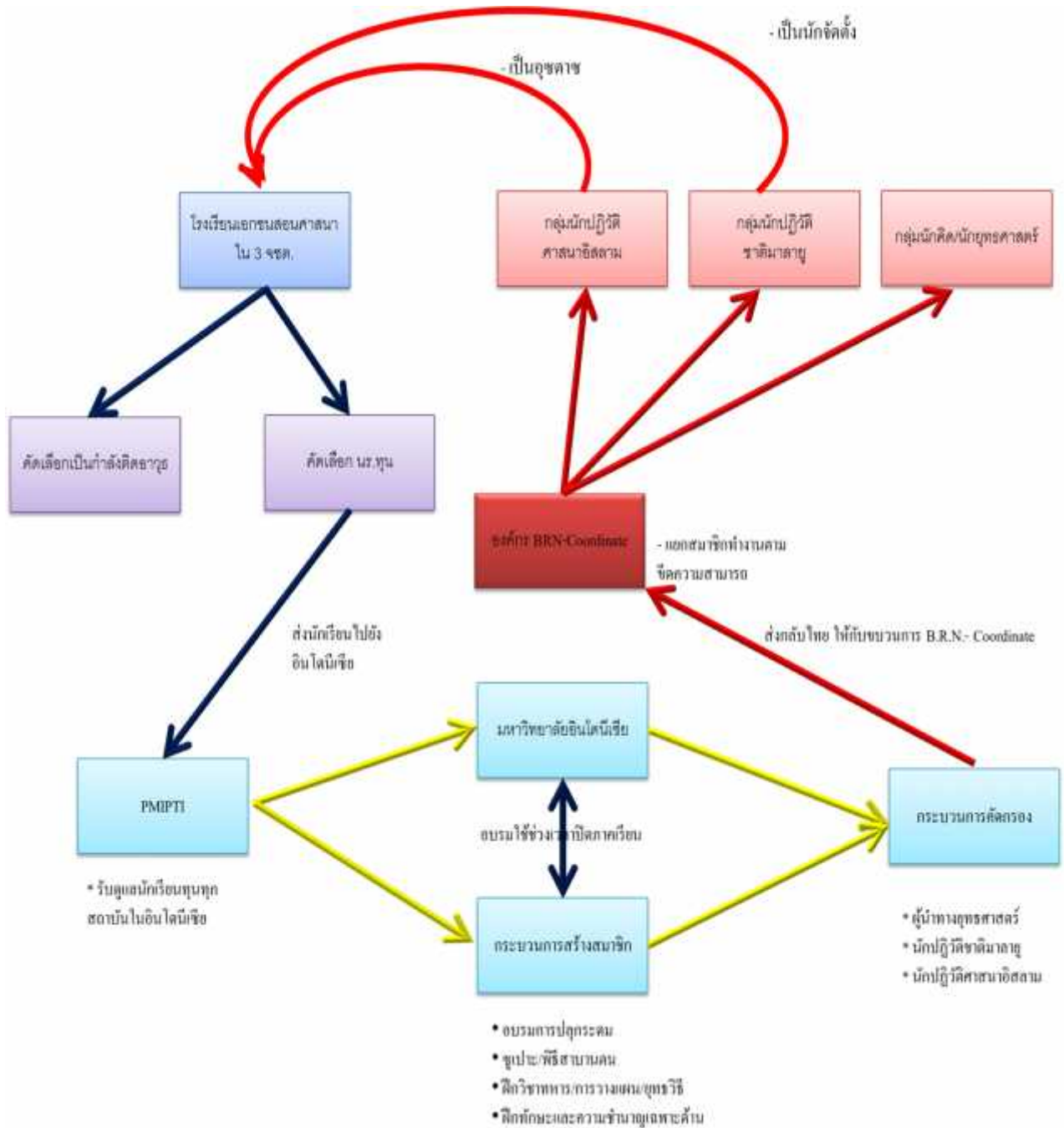
B.R.N. - Coordinate

สนา ในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไปยังอินโดนีเซีย ภายใต้การ
PMIPTI หลังจากนั้นเข้าสู่กระบวนการจัดตั้งเป็นสมาชิกของขบวนการ (เรื่องเดียวกัน : 47
- 48) ซึ่งสามารถเชื่อมโยงขั้นตอนตามแผนภาพที่ 3 - 1

แผนภาพที่ 3-1 :

B.R.N.-

Coordinate

ที่มา :

B.R.N.- Coordinate 4 . . 2557.

3-1 B.R.N. PMIPTI
 " " : .2513
 B.R.N. PMIPTI 3
 B.R.N. :
 / :

นักปฏิบัติศาสนาอิสลาม เป็นต้น สำหรับการฝึกอบรมในกระบวนการนี้ ทุกขั้นตอนจะใช้ช่วงเวลา

PMIPTI B.R.N.
 - Coordinate : /
 องค์กรนำ กลุ่มนักปฏิบัติ/นักจัดตั้ง จะทำหน้าที่เป็น เปรอร์กาเดส/ผู้ชักชวน บ่มเพาะ และจัดตั้งเด็ก
 /

ส่งต่อให้กับกลุ่มนักจัดตั้งรับช่วงไปเข้ากระบวนการฝึก จัดตั้งเป็นสมาชิกของขบวนการ ในส่วน
 () PMIPTI

ขบวนการมีความยั่งยืนอยู่ได้ ครอบคลุมที่ยังไม่มีปัจจัยอื่นๆ เข้ามากระทบ/ขัดขวาง การทำงานใน
 : :

(:)

2

(IPP)

(IPN)

2

มีสัดส่วนที่จัดตั้งมาจากในระบบการศึกษาถึงร้อยละ 90 และสถานศึกษาศาสนาอิสลามที่กลุ่ม

3

:

Sponsor

เปอร์กาคอส หรือนักจัดตั้ง/นักสร้างสมาชิก เป็นคณะทำงานจัดตั้ง

ที่รับผิดชอบ โดยการจัดตั้งแอมมองหรือ Sponsor

ทั้งนี้ หลังจากที่เขาชวนผ่านก

ทำงานของขบวนการในสถานศึกษา มีขั้นตอนหลักๆ 4 ขั้นตอน คือ การเก็งตัว การชักชวน การชูเปาะ และการฝึก ดังนี้ (สัมภาษณ์สมาชิกของขบวนการ เมื่อ 4 มี.ค.57)

1. : Sponsor ปั้นทั้งเพื่อน รุ่นพี่ที่เป็นสมาชิกแล้ว หรือ

:

2. :

วิธีการพูดทำท่าย เพื่อให้เป้าหมายแสดงความกล้าและเมื่อสามารถชักชวนได้สำเร็จ เปอร์กาคอส

3. :

5 คน โดยผู้ที่ทำการชูเปาะอาจเป็นเปอร์กาคอส หรืออูลามา ที่อยู่ในพื้นที่ใกล้เคียง สถานที่ชูเปาะทำ

4. : ซึ่งหลักสูตรการฝึกมี 5 ชั้น แต่ละชั้นจะมีเปอร์กาคอส เป็นครูฝึก

5

วันและเวลากลางคืน ทั้งนี้ เพื่อให้ตรงกับตารางเรียนตามปกติของ

/

.6

ยึด/สถานศึกษาระดับประถมศึกษา ทั้งที่เป็นของรัฐและเอกชน ซึ่ง

()

นอกสถานที่ เพื่อนำเด็กที่เก็งตัวไว้ ไปบ่มเพาะเพิ่มเติม ซึ่งนักเรียนที่จบสถานศึกษาตาติกา (ศาสนา
ชั้น 4) จบชั้น (.6) (.1) ()
)

นนักเรียนชั้น ม.5 การบ่มเพาะในชั้นนี้จะดำเนินการในภาพรวมของนักเรียนทั้งหมด

: 7 : .3 :

เป็นช่วงที่จะต้องผ่านเข้าไปเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กลุ่มขบวนการจะมีข้อมูลนักเรียนที่มี

จะสนับสนุนให้เรียนต่อ ชั้น ม. 4 เพื่อทำการปลุกกระดมและทำการชูเปาะในขั้นต่อไป โดยนักเรียน

: .4

: 10

.6 นักเรียนที่ทำการชูเปาะแล้ว ก็จะเข้ามาเรียนตามปกติ ซึ่งจะเป็นนักเรียนชั้น ม.5
นักเรียนกลุ่มนี้จะได้รับมอบหมายให้เป็นนักเรียนปกครอง ทำหน้าที่ควบคุมเก็งตัวรุ่นน้องที่เข้ามา
ใหม่แทนอูสตาซ หรือรับคำสั่งจากอูสตาซอีกส่วน นักเรียนชั้น ม.6 กลุ่มขบวนการก็จะคัดเลือก
(RKK)

/ /

ตาติกา ที่มีคุณสมบัติตรงตามที่กลุ่มขบวนการต้องการและชักชวนให้มาเรียนที่สถานศึกษาของตน
ซึ่งนักเรียนที่ได้รับคัดเลือกให้อยู่ในฝ่ายมวลชน เมื่อจบสายศาสนาชั้น 10 หรือสายสามัญชั้น ม.6

สนับสนุนขบวนการต่อต้านโคมติการทำงานของเจ้าหน้าที่รัฐ เมื่อจบการศึกษาก็จะกลับมาทำหน้าที่สอนนักเรียนในพื้นที่ซึ่งเป็นสถานศึกษาเครือข่าย เพื่อปลูกกระดมเก็งตัวนักเรียนเข้า

(/ / / (4 . 57)

1.

ความสำคัญเริ่มแรก เพราะเชื่อว่าหากมุสลิมเชื้อสายมาลาญใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีทัศนคติ

" "

2

1.1

ปลูกฝังความหวาดระแวงต่อเจ้าหน้าที่รัฐ ให้เกิดขึ้นในจิตสำนึกของเด็กๆ โ
ที่เป็นจริง และไม่เป็นจริงในสังคม มาปลูกฝังและบ่มเพาะอารมณ์ ความรู้สึก อย่างต่อเนื่อง

หากเจอเจ้าหน้าที่รัฐ ก็จะใช้นิ้วมือ 2 นิ้ว ทำเป็นสัญลักษณ์ปี

1.2

ที่โตแล้ว ช่วงอายุ 15 - 18

ชาติมาลาญ ที่เขารุ่งเรืองมาในดินแดนแห่งนี้ และสยามใช้วิธีการต่างๆ ที่กดขี่ข่มเหง และกำหนดวิธี

" "

2.

/

เข้ามานั้น คือ สายเลือดของขบวนการ ซึ่งมีคำพูดที่สมาชิกของขบวนการรุ่นอาวุโส กล่าวต่อกันมา

" "

มาก เริ่มจากการส่งต่อเด็กเล็กที่ถูกบ่มเพาะมาจากตาดีกา และมีทำที่ความรู้สึก พฤติกรรม ที่เข้าข้าง

นักเรียนเป้าหมายเหล่านั้น เพื่อเตรียมการคัดเลือกเข้าสู่กระบวนการ

2.1

2.2

2.3

2.4

2.5

/

ข้อมูลสถานศึกษาที่เป็นแหล่งบ่มเพาะ และเป็นเป้าหมายของหน่วยงาน ความมั่นคง

จากผลการซักถามผู้ก่อเหตุรุนแรงที่ถูกจับกุม โดยหน่วยงานความมั่นคงในห้วงปี

. .2550 - พ.ศ.2554 พบว่า ผู้ก่อเหตุรุนแรง/สมาชิกของขบวนการ

()

3

4

64

(.6)

ทั้ง 64 โรงเรียน เป็นของเอกชนทั้งสิ้น

พื้นที่จังหวัดปัตตานี

21

1.
2.
3. ()
4. ()
5. ()
6.
7. ()
8. ()
9. ()
10.
11. ()
12.
13.
14.
15.
16. ()
17. ()
18. ()
19. ()
20. ()
21. ()

พื้นที่ จ.ยะลา

19

1. ()
2.
3. ()
4. ()

- 5. ()
- 6.
- 7. ()
- 8.
- 9.
- 10. ()
- 11.
- 12.
- 13. ()
- 14. ()
- 15. ()
- 16. ()
- 17. / ()
- 18.
- 19.

พื้นที่ จ.นราธิวาส

21

- 1. ()
- 2. ()
- 3. ()
- 4.
- 5.
- 6. ()
- 7.
- 8. ()
- 9. ()
- 10.
- 11.
- 12. ()
- 13. ()
- 14. ()

- 15.
 - 16. (. . .)
 - 17.
 - 18. . . . /
 - 19.
 - 20.
 - 21. (. . .)
- พื้นที่ จ.สงขลา 3
- 1.
 - 2.
 - 3.

**ลักษณะการปฏิบัติงานของหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา
เป้าหมาย**

4

ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติให้หน่วยงานความมั่นคงที่เป็นหน่วยขึ้นตรง คือ หน่วยเฉพาะกิจสันติสุข
เข้าปฏิบัติงานในโรงเรียนเป้าหมาย จำนวน 48 โรงเรียน จากจำนวน 64 โรงเรียน สำหรับโรงเรียน
ที่เหลืออีก 16 โรงเรียน ได้มอบหมายให้หน่วยงานความมั่นคงอื่นเข้าปฏิบัติงานเพิ่ม

ในฐานะที่ผู้วิจัย เคยรับผิดชอบการบริหารงานหน่วยเฉพาะกิจสันติสุข ในห้วงที่มี

วิธีการอื่นๆ เพื่อการหลบซ่อน และหลีกเลี่ยงเจ้าหน้าที่รัฐ เช่น ใช้วิธีการ

"

"

"

/

5

1.

:

2.

.3

.6

3.

4. กลุ่มกิจกรรมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาโรงเรียน มีกิจกรรมย่อย

-

ของทุกองค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนในชุมชนที่เป็นที่ตั้งของโรงเรียน เป็นต้น

5.

:

5

เพิ่มเติมกิจกรรมย่อยได้ตลอดเวลา ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนไป แต่ทุกกิจกรรม

3

1.

2. ให้สถานศึกษา มีสถานะสิ่งแวดล้อม ที่ไม่เอื้อต่อการเป็นแหล่งบ่มเพาะ

3.

ทั้งนี้ มีแนวทางการประเมินผล โดยกำหนดตัวชี้วัดประสิทธิผล เพื่อตอบสนอง

8 :

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7. การตรวจพบร่องรอยสิ่งบอกรเหตุ ที่บ่งชี้ถึงการบ่มเพาะ (สถานที่)

8. การตรวจพบร่องรอยสิ่งบอกรเหตุ ที่บ่งชี้ถึงการบ่มเพาะ (พฤติกรรม)

:

5 (

พอใช้ ดี ดีมาก ดีเลิศ) โดยมีเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ประกอบด้วย การบันทึกสิ่งที่พบเห็น และการพบปะพูดคุย เพื่อประเมินพฤติกรรม/ท่าที ความรู้สึก/ทัศนคติ เป็นรายวัน เพื่อทำการ

:

1.

:

2. หน่วยสามารถติดตามพฤติกรรม บุคลากร ที่น่าสงสัยได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้

3.

/

:

ผลการดำเนินงานจากทุกกลุ่มกิจกรรม สามารถทำให้เจ้าหน้าที่รัฐและฝ่ายความมั่นคง

สถานศึกษาจะพยายามแสวงหากิจกรรมที่หน่วยงานความมั่นคงได้จัดกิจกรรมมาแล้ว มากขึ้น

บทที่ 4

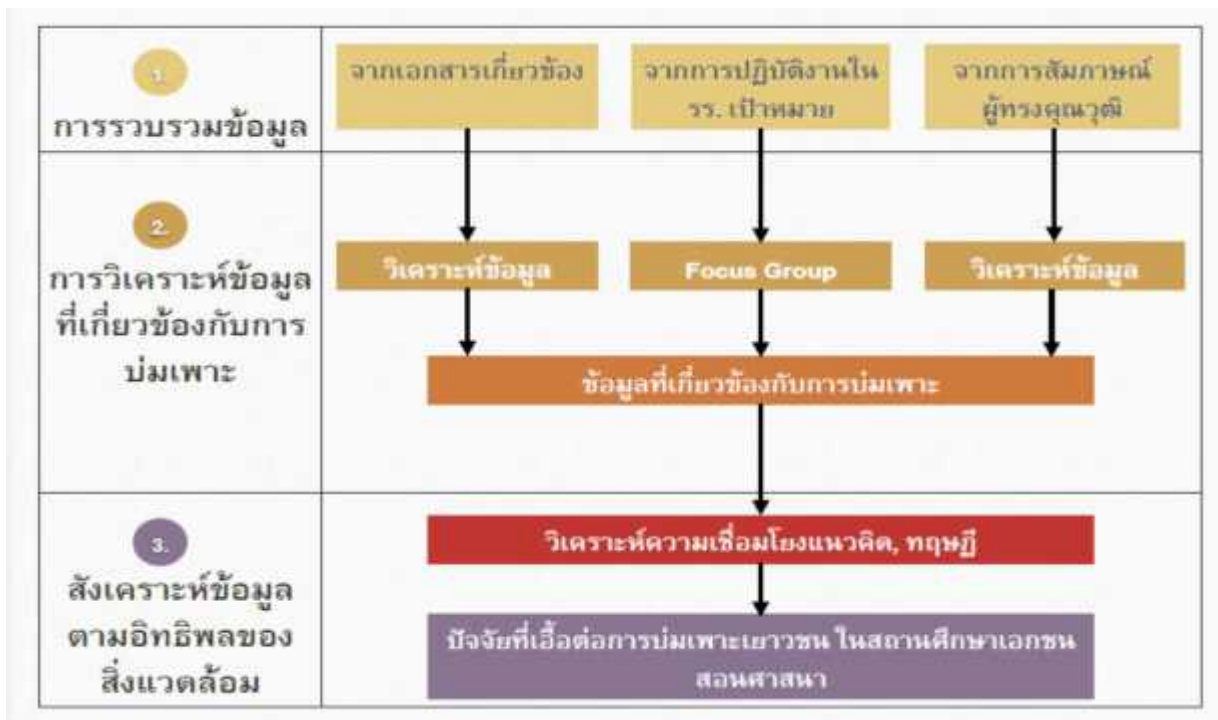
การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเพื่อหาปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะการปลูกฝังอุดมการณ์ให้แก่เยาวชนของ ขบวนการ B.R.N.-Coordinate ในสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนา ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ผู้วิจัยจะใช้ข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ มาจาก 3 แหล่ง คือ

1. ข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลจากการปฏิบัติงานจริงในโรงเรียนเป้าหมาย
3. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ตรง

จากการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะดังกล่าว ของแต่ละกลุ่มข้อมูล จากนั้นนำไปวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ ความเชื่อมโยงของปัจจัยต่างๆ ซึ่งสามารถจัดทำเป็นแผนภาพ กรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

แผนภาพที่ 4-1: แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่พอจะนำมาวิเคราะห์หาปัจจัยที่เอื้อให้เกิดการบ่มเพาะ
อุดมการณ์ของขบวนการ B.R.N.- Coordinate ต่อเยาวชนในสถานศึกษา มีดังต่อไปนี้

จากงานวิจัย เรื่อง การแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า
นับตั้งแต่เกิดเหตุการณ์เมื่อปี พ.ศ.2547 ถึง พ.ศ.2549 ฝ่ายความมั่นคงไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่า
ผู้ก่อความไม่สงบคือกลุ่มใด มีใครเป็นผู้นำการต่อสู้หรือผู้ชี้นำทางความคิด (Master Mind) (อกนิษฐ์
หมื่นสวัสดิ์, 2549 : 53) จนกระทั่ง พ.ศ.2550 พล.ต.สำเร็จ ศรีหรั่ง ซึ่งได้ปฏิบัติงานในพื้นที่ตั้งแต่
พ.ศ.2547 ได้ศึกษากรณีนี้ในทุกมิติ จนได้คำตอบชัดเจนว่ากลุ่มผู้ก่อความไม่สงบ คือ ขบวนการ
แบ่งแยกดินแดน กลุ่ม B.R.N.- Coordinate ซึ่งได้อธิบายโครงสร้างการจ้ององค์กร ยุทธศาสตร์ และ
กลยุทธ์ ในการดำเนินงาน เพื่อบรรลุการได้รับเอกราช ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีแผนการ
ปฏิบัติการ 7 ขั้นตอน ให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ.2535 โดยมุ่งให้เยาวชน เป็นกลุ่มปฏิบัติการหลัก
ทั้งทางการทหาร และการปฏิบัติการโฆษณาชวนเชื่อ ให้อุस्ताซ เป็นกลุ่มปฏิบัติการระดับกลาง
ในการปลุกกระดม จัดตั้งเยาวชนทั้งในและนอกระบบของโรงเรียน และเป็นกลุ่มควบคุมการปฏิบัติ
มุ่งจัดตั้งประชาชนเป็นฝ่ายการเมืองหรือ โครงสร้างองค์กรมวลชน สาระสำคัญของ 7 ขั้นตอน
มีดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างจิตสำนึกมวลชน กลุ่มเป้าหมาย คือมวลชนชาวมาลายู เพื่อต้องการ
สร้างอุดมการณ์ร่วมในแนวทางชาตินิยมอย่างรุนแรง การปลุกกระแสชาตินิยมนี้จะดำเนินการ
ต่อเนื่องในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติ

ขั้นที่ 2 การจัดตั้งมวลชน กลุ่มเป้าหมายเป็นประชาชนโดยเฉพาะเยาวชน ตั้งแต่ระดับ
โรงเรียนคาทอลิก เด็กเล็กก่อนวัยเรียน ปอเนาะ และ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม โดย
มอบหมายให้ครูสอนศาสนาที่ผ่านการอบรมบ่มเพาะ/ปลุกกระดม มาแล้ว เป็นผู้ดำเนินการ จากนั้น
พัฒนานักเรียน/นักศึกษา ให้เป็นผู้ปฏิบัติหลักของขบวนการและคัดเลือกนักเรียนทุน ไปเรียนต่อ
ต่างประเทศ (มหาวิทยาลัยอินโดนีเซีย) และเมื่อจบด้านวิชาการและหลักสูตรด้านการทหาร ก็จะ
ถูกส่งตัวมาเป็นครูสอนศาสนาในสถาบันการศึกษา เพื่อจัดตั้งและขยายมวลชนในระบบของ
โรงเรียน และทำหน้าที่เป็นครูฝึก ควบคุมการปฏิบัติของกลุ่มที่จัดตั้งแล้ว และแทรกซึมเข้า
ทุกองค์กรของรัฐ และของชุมชน ในเขตพื้นที่อิทธิพล

ขั้นที่ 3 การจัดตั้งองค์กร เป็นการจัดตั้งองค์กรอำพรางในการปฏิบัติงาน เพื่อควบคุม
มวลชน และเป็นแหล่งเงินทุน เช่น ชมรมคาทอลิก เพื่อควบคุมคาทอลิกในพื้นที่และสหกรณ์ต่างๆ

ในพื้นที่ เป็นต้น ควบคู่กับการจัดตั้งโครงสร้างของส่วนต่างๆ ของขบวนการไปด้วย เช่น โครงสร้างกลุ่มคิดอาวุธ โครงสร้างการจัดตั้งมวลชน โดยยึดหลักการจัดตั้งแบบองค์กรลับ

ขั้นที่ 4 การจัดตั้งกองกำลัง กำหนดไว้ 3 ระดับ คือ ระดับเยาวชนทหาร เป็นกองกำลังประจำหมู่บ้านตามภูมิสำเนา ต้องการยอดเขตงานละ 10,000 คน (3 เขตงาน รวม 30,000 คน) ระดับเยาวชนคอมมานโด คัดเลือกมาจากกลุ่มเยาวชนทหาร นำไปฝึกยุทธวิธีหน่วยทหารขนาดเล็ก (Runda Kumpulan Kecil – RKK) เป็นสมาชิกระดับคอมมานโด มีเป้าหมายจัดตั้งเขตงานละ 1,000 คน (3 เขตงาน รวม 3,000 คน) และระดับผู้เชี่ยวชาญ เพื่อควบคุมและฝึกกำลังคอมมานโด (บางคนจบการฝึกจากต่างประเทศ มีประสบการณ์จริงมาแล้ว) มีเป้าหมายจัดตั้งเขตงานละ 100 คน (3 เขตงาน รวม 300 คน)

ขั้นที่ 5 การสร้างอุดมการณ์ชาตินิยม เป็นการสร้างอุดมการณ์ความเป็นชาติพันธุ์เดียวกัน จากทุกกลุ่มอาชีพ เพื่อให้เกิดการรวมตัวต่อสู้ให้ได้เอกราชปัตตานี

ขั้นที่ 6 การเตรียมพร้อมปฏิบัติ เป็นการจุดดอกไม้ไฟแห่งการปฏิบัติ เพื่อทำลายระบบอำนาจรัฐไทย

ขั้นที่ 7 การก่อการปฏิวัติ เป็นการโจมตีด้วยกำลังต่อกลไกรัฐ ก่อให้เป็นสงครามกลางเมืองระหว่างเชื้อชาติและศาสนา หวังผลให้ประชาคมระหว่างประเทศ ได้แก่ องค์กรสหประชาชาติ หรือ องค์กรมุสลิมโลก เข้ามาแสดงบทบาทในการแก้ปัญหา นำไปสู่การลงประชามติ แยกตัวเป็นเอกราช (สำเร็จ ศรีหรัย, 2551 : 64-67)

ตามแผนปฏิบัติการ 7 ขั้นตอนนั้น จะเห็นได้ว่าขั้นตอนที่ 2 การจัดตั้งมวลชน เป็นฐานสำคัญของความสำเร็จในขั้นตอนอื่นๆ ขบวนการจึงกำหนดไว้เป็นเป้าหมายหลักที่จะต้องสามารถพัฒนาเด็กและเยาวชน ที่ดึกดำบรรพ์ไปสู่การเป็นสมาชิกยุวชนมาลาญปัตตานี (เปอร์มุดอ) ให้ได้ และให้สามารถพัฒนาเยาวชนที่ปอนาะ และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ให้เป็นเปอร์มุดอ และเตรียมความพร้อมที่จะพัฒนาต่อไปเป็นสมาชิกหลักของกองกำลังทหาร (RKK) โดยมีครูสอนศาสนา (อุสตาซ) ที่จบการศึกษาจากประเทศอินโดนีเซีย เป็นนักปลุกกระดมบ่มเพาะหลัก ดังนั้นพอสรุปถึงปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชนของขบวนการในสถานศึกษา ประกอบด้วย

1. สถานศึกษานั้น ตั้งอยู่ในชุมชนที่ขบวนการมีอิทธิพลอยู่ เพื่อจะได้ควบคุมกระบวนการต่างๆ ในการบ่มเพาะและดำเนินการจัดตั้งเป็นสมาชิกได้อย่างปลอดภัย
2. สถานศึกษานั้น มีครูสอนศาสนาที่ผ่านกระบวนการบ่มเพาะมาก่อนแล้ว หรือจบการศึกษาในฐานะนักเรียนทุนจากมหาวิทยาลัยในอินโดนีเซีย

3. สถานศึกษาที่ขบวนการกำหนดให้เยาวชนมาลาญ เข้ารับการศึกษาคือ โรงเรียนที่สอนศาสนาอิสลาม เป็นหลัก แต่หากจะเรียนสายสามัญด้วย ก็ให้ไปเรียนที่โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม หรือไปเรียนในต่างประเทศ ดังนั้น โรงเรียนที่เอื้อต่อการบ่มเพาะ คือ ตาดีกา ปอเนาะ และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา

ในช่วงปีงบประมาณ 2556 และปีงบประมาณ 2557 กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 4 ส่วนหน้า ได้มอบหมายให้หน่วยงานทหารเป็นการเฉพาะ คือหน่วยเฉพาะกิจสันติสุข เข้าไปดูแลสร้างความเข้าใจ ลดความหวาดระแวงต่อเจ้าหน้าที่รัฐ ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ที่ฝ่ายความมั่นคงเชื่อว่ามีกิจกรรม บ่มเพาะ อุดมการณ์การต่อสู้เพื่อแบ่งแยกดินแดน จำนวน 48 โรงเรียน (จากจำนวน 64 โรงเรียน) ของ 3 จังหวัดๆ ละ 16 โรงเรียน ดังนี้

1. จังหวัดปัตตานี และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา จำนวน 16 โรงเรียน
 - 1.1 โรงเรียนประสานวิทยามูลนิธิ (ปอเนาะพงสะตา) อ.ยะรัง
 - 1.2 โรงเรียนอัลอิสลามียะห์วิทยา (ปอเนาะกูแบบอยอ) อ.ยะรัง
 - 1.3 โรงเรียนวัฒนธรรมอิสลาม (ปอเนาะพ้อมิง) อ.ปะนาเระ
 - 1.4 โรงเรียนอัลฮามีอะห์ อัลอิสลามียะห์ (ปอเนาะบางบะรวด) อ.ปะนาเระ
 - 1.5 โรงเรียนมะฮ์ฮัดดารุล มาอาเรฟ อ.เมือง
 - 1.6 โรงเรียนเตรียมศึกษาวิทยา อ.เมือง
 - 1.7 โรงเรียนศาสน์สามัคคี (ปอเนาะศาสน์) อ.หนองจิก
 - 1.8 โรงเรียนบากงวิทยา (ปอเนาะบากง) อ.หนองจิก
 - 1.9 โรงเรียนอิสลามนิติวิทย์ (ปอเนาะบุกะกูเล็ม) อ.ทุ่งยางแดง
 - 1.10 โรงเรียนศาลาฟี อ.ทุ่งยางแดง
 - 1.11 โรงเรียนครุศาสน์วิทยา (ปอเนาะสะพานม้า) อ.สายบุรี
 - 1.12 โรงเรียนสายบุรีอิสลามวิทยา อ.สายบุรี
 - 1.13 โรงเรียนส่งเสริมศาสน์ (ปอเนาะโต๊ะบันดร์) อ.ยะหริ่ง
 - 1.14 โรงเรียนนุรุลอิสลามภูมิวิทยา (ปอเนาะภูมิ) อ.ยะหริ่ง
 - 1.15 โรงเรียนมุฮัมมาดีอะห์ อ.โคกโพธิ์
 - 1.16 โรงเรียนปอเนาะอิสลามสุคดิน อ.สะบ้าย้อย จ.สงขลา

2. จังหวัดยะลา จำนวน 16 โรงเรียน
 - 2.1 โรงเรียนพัฒนาอิสลามวิทยา อ.เมือง
 - 2.2 โรงเรียนประทีปวิทยา อ.เมือง
 - 2.3 โรงเรียนมะฮัลดาวะอิสลามมียะห์ (ปอเนาะมูแด) อ.รามัน
 - 2.4 โรงเรียนพัฒนาวิทยากร (ปอเนาะบาลอลี) อ.รามัน
 - 2.5 โรงเรียนธรรมวิทยามูลนิธิ (ปอเนาะหิยีสารง) อ.เมือง
 - 2.6 โรงเรียนดาเบียตุลวานัน มูลนิธิ (ปอเนาะหะยีมิง) อ.เมือง
 - 2.7 โรงเรียนสมบูรณศาสตร์ (ปอเนาะบือเนปาเน) อ.ยะหา
 - 2.8 โรงเรียนสุขสวัสดิ์วิทยา อ.ยะหา
 - 2.9 โรงเรียนมะฮัลดาวะอิสลามมียะห์ (ปอเนาะบาลอ) อ.รามัน
 - 2.10 โรงเรียนคารุลสุดาวิทยา อ.รามัน
 - 2.11 โรงเรียนสุทธิศาสตร์วิทยา (ปอเนาะบ้านแหร) อ.ธารโต
 - 2.12 โรงเรียนคัมภีร์วิทยา (ปอเนาะหะยีรอมลี) อ.บันนังสตา
 - 2.13 โรงเรียนดำรงวิทยา อ.บันนังสตา
 - 2.14 โรงเรียนปอเนาะฆูนุงอามาน (ปอเนาะอูแบ) อ.บันนังสตา
 - 2.15 โรงเรียนเจริญศาสตร์วิทยา อ.บันนังสตา
 - 2.16 โรงเรียนผดุงศีลวิทยา อ.บันนังสตา
3. จังหวัดนราธิวาส จำนวน 16 โรงเรียน
 - 3.1 โรงเรียนแสงธรรมวิทยา (ปอเนาะสะปอม) อ.เมือง
 - 3.2 โรงเรียนอิสลามบูรนา (ปอเนาะสะปอม) อ.เมือง
 - 3.3 โรงเรียนประทีปวิทยา (ปอเนาะไชยา) อ.ระแงะ
 - 3.4 โรงเรียนคารุลอิกมะห์ (ปอเนาะปู้โง๊ะ) อ.ระแงะ
 - 3.5 โรงเรียนคารุสสาลาม (ปอเนาะปู้เกะ) อ.ระแงะ
 - 3.6 โรงเรียนมะหัดคารุลมุยาฮีฮิน (ปอเนาะบาโงสะโต) อ.ระแงะ
 - 3.7 โรงเรียนปอเนาะโต๊ะเต็ง อ.สุไหงปาดี
 - 3.8 โรงเรียนอัลอิสลามมียะห์ (ปอเนาะปาเริะรูโป๊ะ) อ.เจาะไอร้อง
 - 3.9 โรงเรียนคาราศาสน์ (ปอเนาะบือระ) อ.บาเจาะ
 - 3.10 โรงเรียนศิริธรรมวิทยา อ.บาเจาะ
 - 3.11 โรงเรียนตันตันหยง (ปอเนาะปอฮันตันหยง) อ.รือเสาะ
 - 3.12 โรงเรียนอับตีดาวิทยา (ปอเนาะบาบอโอะ) อ.รือเสาะ

- 3.13 โรงเรียนสัมพันธวิทย์ อ.เจาะไอร้อง
- 3.14 โรงเรียนปอเนาะกำปงดาแล อ.เจาะไอร้อง
- 3.15 โรงเรียนนระภูอตุลสูงาน (ปอเนาะบือดอ) อ.เรือเสาะ
- 3.16 โรงเรียนนุรุลวาตานียะห์ (ปอเนาะปะดอ) อ.เรือเสาะ

จากจำนวน 48 โรงเรียน มีโรงเรียนที่เป็นปอเนาะดั้งเดิม คือ สอนศาสนาอย่างเดียวและมีเด็ก/เยาวชน อาศัยอยู่ในปอเนาะด้วย มีจำนวน 7 โรงเรียน ที่เหลือทั้งหมดพัฒนาจากปอเนาะดั้งเดิม มีสอนสายศาสนาและเพิ่มการเรียนการสอนสายสามัญ โรงเรียนที่สอนตั้งแต่อนุบาล จนถึง ม.6 มีจำนวน 4 โรงเรียน โรงเรียนที่สอน ม.1 – ม.6 มี 37 โรงเรียน จึงรวมเรียกชื่อโรงเรียนเหล่านี้ว่า โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่สามัญ การปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายของหน่วยเฉพาะกิจสันติสุขนั้น ผู้วิจัยได้มีโอกาสร่วมปฏิบัติงานรับผิดชอบภารกิจนี้ด้วยในปีงบประมาณ 2557 ในฐานะผู้บังคับหน่วย ซึ่งนอกเหนือจากการปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบและได้ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นองค์ความรู้ขององค์กร และเพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ พัฒนาแนวทางการปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา ซึ่งองค์ความรู้ต่างๆ ที่ได้รับ ผู้วิจัยใช้วิธีการระดมสมองจากผู้ปฏิบัติงานทุกวงรอบเดือน โดยกำหนดเป็นประเด็นที่ต้องการเร่งด่วน ลักษณะของการระดมสมอง ผู้วิจัยใช้รูปแบบของการ Focus Group ซึ่งจะได้อธิบายข้อมูล ข้อคิดเห็น ที่เป็นเหตุเป็นผล มีหลักฐานปรากฏให้เห็นประกอบการตัดสินใจทุกครั้ง ประเด็นสำคัญที่ผู้วิจัยกำหนดให้มีการดำเนินการ ในห้วง กรกฎาคม – กันยายน พ.ศ.2557 เป็นการเฉพาะ คือ ปัจจัยที่เอื้อและไม่เอื้อต่อการบ่มเพาะอุดมการณ์ของขบวนการต่อเยาวชน/นักเรียน ในสถานศึกษาเป้าหมาย ทั้ง 48 โรงเรียน จำนวนเดือนละ 1 ครั้ง รวม 3 ครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบคอบมีหลักฐานและข้อมูลด้านการข่าวที่เชื่อถือได้

สรุปผลการจัดทำ Focus Group ในประเด็นการวิเคราะห์หาปัจจัยที่เอื้อและไม่เอื้อต่อการบ่มเพาะอุดมการณ์การต่อสู้ของขบวนการต่อเยาวชนในสถานศึกษา จำนวน 5 ประเด็น ดังนี้

1. ประเด็นปัจจัยสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา

สภาพสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาจะเกี่ยวข้องกับสภาพของภูมิประเทศและสภาพของชุมชน จากผลการวิเคราะห์ร่วมกันแล้วพบว่า ประเด็นย่อยต่างๆ ที่น่าสนใจ มีดังนี้

1.1 ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะ ได้แก่

1.1.1 มีผู้นำชุมชนในบางพื้นที่เป็นสมาชิกของขบวนการ บางพื้นที่เป็นแนวร่วมของขบวนการ และบางพื้นที่ก็อยู่ภายใต้อิทธิพลของขบวนการ จึงทำให้ชุมชนนั้นๆ ขาดความเข้มแข็งของอำนาจรัฐ ส่งผลให้บางชุมชน อิทธิพลของขบวนการอยู่เหนืออำนาจรัฐ ชุมชนทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าว ทำให้ขบวนการมีเสรีในการปฏิบัติการใดๆ ได้ทุกกิจกรรม โดยเฉพาะ

กิจกรรมการสร้างฐานรากของขบวนการ คือ การบ่มเพาะอารมณ์ความรู้สึกที่แปลกแยกกับเจ้าหน้าที่รัฐ และให้เกิดการเลือกข้างกับทางฝ่ายขบวนการ กับเด็กเล็กๆ ตั้งแต่ครอบครัว ตาติกา และระดับประถม เมื่อเยาวชนเติบโตขึ้นในระดับมัธยม ขบวนการก็จะเริ่มแก๊งค์ตัว ปลุกฝังอุดมการณ์ แล้วเข้าสู่ขั้นตอนการจัดตั้งเป็นสมาชิกของขบวนการที่สมบูรณ์ต่อไป รวมทั้งการเข้ารับการฝึกวิชาการทางทหารด้วย สถานที่ที่ขบวนการใช้ในการดำเนินการตั้งแต่การปลุกฝังบ่มเพาะ จนถึงขั้นตอนการจัดตั้งเป็นสมาชิก ก็คือสถานศึกษาในเขตชุมชนที่ขบวนการมีอิทธิพล ตามที่กล่าวแล้ว และสมาชิกขบวนการยังสามารถใช้สถานศึกษาในเขตชุมชน เป็นที่ปลอดภัยหลบซ่อน การจับกุมของเจ้าหน้าที่ เมื่อตนกระทำความผิดกฎหมายบ้านเมือง ได้อีกด้วย

1.1.2 ผู้นำจิตวิญญาณในชุมชน ที่ขบวนการมีอิทธิพลอยู่ทุกคนจะเป็นคนของขบวนการ เพื่อทำหน้าที่ปลุกกระดม บ่มเพาะ ประชาชนในชุมชน ให้ยึดมั่นในความเป็นอัตตลักษณ์มาลาญ

1.1.3 ประชาชนมุสลิมส่วนใหญ่ มีอาชีพทำสวนยางพารา และเกษตรกรรมแบบดั้งเดิม ส่วนหนึ่งว่างงาน เนื่องจากมีการศึกษาน้อย พูดภาษาไทยไม่เก่ง เป็นครอบครัวที่มีลูกมาก รายได้ไม่พอรายจ่าย ฐานะส่วนใหญ่จึงยากจน ขาดคุณภาพชีวิตที่ดี จึงเป็น โอกาสที่ขบวนการใช้การปลุกกระดม เพื่อสร้างความหวาดระแวงต่อเจ้าหน้าที่รัฐ และสร้างความหวังใหม่ให้กับประชาชนมุสลิมในพื้นที่

1.2 ปัจจัยที่ไม่เอื้อต่อการบ่มเพาะ ได้แก่

1.2.1 ความเป็นเอกภาพของขบวนการในการควบคุมประชาชนยังไม่สามารถทำได้เต็มที่ เนื่องจากยังมีอำนาจอื่นๆ ที่กระจายตัวอยู่ในระบบของชุมชน ได้แก่ อำนาจรัฐ ที่ควบคุมโดยผู้นำชุมชนตามกฎหมาย ยังมีอิทธิพลอยู่บ้าง อำนาจของผลประโยชน์ทางการเมืองระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ที่ยังแฝงตัวอยู่ในข่าวสารในเมืองในชุมชน รวมทั้งบางพื้นที่ยังมีข่าวอำนาจอื่นๆ ที่เป็นอิทธิพลต่างข่าวกัน ยังมีอยู่ในพื้นที่ จึงทำให้ขบวนการถูกจำกัดเสรีในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้

1.2.2 ประชาชนบางกลุ่มในชุมชน เป็นปัญญาชนที่มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความคิดความอ่านที่เป็นเหตุเป็นผล มีอาชีพมั่นคง รวมทั้งมีประชาชนที่ยากไร้หลายๆ กลุ่มที่ยังช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ และยังคงต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ แต่การช่วยเหลือจากภาครัฐยังไม่ถึงและต่อเนื่อง จึงเป็นข้อจำกัดของขบวนการเช่นกัน ขบวนการจึงต้องใช้อำนาจเข้ามาควบคุมบุคคลเหล่านี้ด้วยวิธีรุนแรง

1.2.3 ความเจริญของสังคม เป็นโอกาสที่จะทำให้เยาวชนและประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นจริง และกว้างไกลมากขึ้น เกิดความคิดในเชิงตรรก มากขึ้น ขบวนการจึงพยายามปลุกกระดมและสร้างสถานการณ์ต่างๆ เพื่อควบคุมประชาชน/มวลชนของตัวเอง โดยให้ยึด

มั่นในหลักศาสนาอย่างเคร่งครัด และอาชีพดั้งเดิมเป็นหลัก เพื่อรักษาสถานะที่เอื้อต่อการดำเนินงานของขบวนการต่อไป แม้แต่ปัญหาสังคมที่ตามมาด้วยความเจริญ เช่น ปัญหาเสพยาเสพติด ปัญหาการลักขโมย เป็นต้น ขบวนการก็จะใช้วิธีการดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้ประชาชนทั่วไปได้เห็นว่าขบวนการยึดมั่นในศาสนา และอุดมการณ์ เพื่อเอกราชปัตตานี อย่างแท้จริง

2. ประเด็นสถานศึกษาเครือข่าย

โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควบคู่สามัญ จะได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลตามจำนวนหัวเด็กนักเรียน และก่อนปี พ.ศ. 2557 รัฐไม่เคยตรวจสอบการบริหารงบประมาณของโรงเรียนเอกชนเหล่านี้อย่างจริงจังเลย จึงเป็นโอกาสที่โรงเรียนเอกชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคได้ขยายการจัดตั้งโรงเรียนมากขึ้น และแต่ละโรงเรียนก็จะวางระบบการนำเด็กนักเรียนเข้าโรงเรียนของตนให้มากขึ้นทุกปีๆ ผสมผสานกับประโยชน์ที่ขบวนการได้รับจากการคัดเลือกเยาวชนเข้าสู่ขบวนการอย่างเป็นระบบมากขึ้น เช่น บางโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จะมีตาดิคาในเครือข่าย เพื่อคอยป้อนเด็กนักเรียนเข้าสู่ระบบโรงเรียนของตน ถึง 40 ตาดิคา ก็มี

2.1 ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะ ได้แก่

2.1.1 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาควบคู่สามัญ และโรงเรียนปอเนาะที่เป็นแหล่งบ่มเพาะ จะพยายามให้มีการขยายและจัดตั้งตาดิคาในเครือข่ายให้มากขึ้น ซึ่งเจ้าหน้าที่รัฐไม่มีการควบคุม ส่งผลให้ขบวนการมีฐานการคัดเลือกและการสร้างเสริมบ่มเพาะเยาวชนได้มากขึ้น โดยไม่ต้องไปแสวงหาสถานที่ใดๆ อีก ปัจจุบันทุกโรงเรียนจะมีตาดิคาในเครือข่าย

2.1.2 การเรียนการสอนของครู/เจ๊ะฆู ในตาดิคา และในปอเนาะ ไม่มีหลักสูตรการเรียนการสอน ดังนั้น การเรียนการสอนขึ้นอยู่กับเจ๊ะฆู ต้องการให้เด็กนักเรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง จึงเป็นโอกาสที่ดีที่สุดที่ขบวนการจะสร้างเจ๊ะฆู ขึ้นมาเอง แล้วปลุกกระดมบ่มเพาะให้เยาวชนตั้งแต่เด็กเล็ก ได้มีอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดให้เกลียดเจ้าหน้าที่รัฐ มีความแปลกแยกกับความเป็นคนไทย มีความแปลกแยกกับการนับถือศาสนาพุทธ ซึ่งขบวนการเชื่อว่าการบ่มเพาะเยาวชนในช่วงที่เป็นเด็กเล็ก จะได้ประโยชน์สูงสุด เพราะเด็กๆ จะเชื่อและศรัทธาต่อครูผู้สอน และจะจำฝังลึกในจิตใจไปตลอด การที่จะเปลี่ยนท่าทีความรู้สึกในภายหลังจะทำได้ยากมาก

2.1.3 การเรียนการสอนในตาดิคา ปอเนาะ และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จะเน้นในเรื่องศาสนา เป็นหลัก ดังนั้นการใช้ภาษาสื่อสารกัน คือ ภาษาอาวี และมีการเรียนภาษาอาหรับควบคู่กันไปด้วยบ้างตามขีดความสามารถของครูผู้สอน การเรียนรู้ภาษาไทยแทบไม่มียกเว้นในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จะมีเรียนภาษาไทยตามหลักสูตร แต่ส่วนใหญ่แล้วครูผู้สอนเป็นครูท้องถิ่นที่ยังไม่เชี่ยวชาญภาษาไทยมากพอ ประกอบกับผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับภาษาไทยมากนัก จึงเป็นโอกาสที่ขบวนการใช้การปลุกกระดมบ่มเพาะได้ง่ายยิ่งขึ้น

สร้างความแปลกแยกได้ง่ายขึ้น ทศนคติของเยาวชนในการแสวงหาความรู้ด้านอื่นๆ จึงนิยมชมชอบและเอนเอียงไปทางประเทศตะวันตกกลางและประเทศของโลกมุสลิม เป็นหลัก เพราะพูดภาษาเดียวกันได้

2.2 ปัจจัยที่ไม่เอื้อต่อการบ่มเพาะ ได้แก่

2.2.1 ตาดีกาตามชุมชนต่างๆ ที่ถูกจัดตั้งขึ้นมาตามความต้องการของบุคคลหรือของชุมชน รัฐมีงบประมาณสนับสนุนในการบริหารจัดการจำนวนหนึ่งด้วย ดังนั้น ตาดีกาต่างๆ ก็ยังต้องพึ่งงบประมาณจากรัฐ แต่รัฐโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ ไม่เคยลงไปตรวจสอบหรือประเมินการใช้จ่ายงบประมาณส่วนนี้เลย การบริหารจัดการตาดีกา จึงไม่มีมาตรฐานใดๆ รองรับมาจนถึงปัจจุบัน

2.2.2 ยังมีเจ้าหน้าที่รัฐ ที่ต้องคอยดูแลรับผิดชอบต่อการจัดตั้งและบริหารจัดการตาดีกาอยู่ แต่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเหล่านั้น ไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ในการปลุกกระดมบ่มเพาะเยาวชนของขบวนการ จึงทำให้ไม่รู้เท่าทันกระบวนการ และในบางพื้นที่เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องกับตาดีกา ก็เป็นคนของขบวนการที่คัดเลือกมาแล้ว เพื่อป้องกันปัจจัยเสี่ยงในเรื่องนี้ของขบวนการ

2.2.3 ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ที่จะสื่อสารไปถึงเด็กๆ ในสถาบันการศึกษาเหล่านี้ ย่อมทำให้เด็กๆ เกิดการเปรียบเทียบทางความคิด และมีข้อสงสัยที่จะลบเลือนการถูกบ่มเพาะได้ง่ายเหมือนกัน ขบวนการจึงระมัดระวังในเรื่องนี้เป็นพิเศษ จึงมีการปฏิเสธเทคโนโลยีสมัยใหม่และให้เด็กๆ ยึดมั่นในหลักปฏิบัติที่ขบวนการตั้งเอาไว้ เพื่อปิดกั้นความคิดของเด็กๆ ได้แก่ การไม่ยอมรับและปฏิเสธข้อมูลข่าวสารใดๆ ที่เจ้าหน้าที่รัฐนำมาเสนอ การปฏิเสธการอยู่ร่วมกันกับไทยพุทธ การปฏิเสธกฎหมายของรัฐ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้คือเกราะป้องกันเด็กๆ ไม่ให้ฝ่ายรัฐแย่งชิงได้

3. ประเด็นข้อมูลภายในสถานศึกษา

สถานศึกษาตาดีกา ปอเนาะ และโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา เป็นของเอกชน เป็นทรัพย์สินสมบัติส่วนบุคคล จึงเป็นที่มาของการปฏิเสธอำนาจรัฐในการเข้าไปตรวจสอบ ตรวจสอบกันภายในอาคารสถานที่ และกลายเป็นแหล่งบ่มเพาะหลบซ่อนของขบวนการ ตลอดมาเป็นระยะเวลายาวนาน จนกระทั่งปี พ.ศ.2556 – พ.ศ.2557 ฝ่ายความมั่นคงและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถเข้า-ออก เพื่อจัดกิจกรรมต่างๆ ได้มากขึ้น แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนเปลี่ยนท่าทีจากเดิมเป็นการเปิดโรงเรียน เพื่อรับกิจกรรมต่างๆ จากภายนอกมากขึ้น อย่างไรก็ตามขบวนการได้ปรับเปลี่ยนวิธีการในการปลุกกระดม บ่มเพาะ ในลักษณะปิดลับมากขึ้น แต่ยังดำรงให้สถานศึกษาเป็นเป้าหมายในการคัดเลือกเยาวชนเข้าสู่ขบวนการต่อไป จึงขอเสนอผลการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะ ได้แก่

3.1.1 เจ้าของสถานศึกษาหรือบวบอ และกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาจำนวนหนึ่ง เป็นคนรุ่นเก่าที่เคร่งศาสนา ผ่านกระบวนการบ่มเพาะหรือเคยเป็นสมาชิกของขบวนการมาก่อน ถึงแม้ว่าปัจจุบันจะให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อความอยู่รอด กับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนไป เท่านั้น การเปลี่ยนวิธีคิดและอุดมการณ์คงทำได้ยากมาก ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มนี้ จึงยังมีวิสัยทัศน์ปิด หรือกึ่งเปิด ต่อการพัฒนาโรงเรียนและระบบการเรียน การสอน ประกอบกับการตกทอดมรดกของสถานศึกษาไปสู่รุ่นลูก-หลาน จึงยังเป็นการยากที่รุ่นถัดมาจะเปลี่ยนวิธีคิดแบบพลิกกลับในทันที สิ่งแวดล้อมนี้จึงยังเอื้อต่อการบ่มเพาะต่อไป

3.1.2 การคัดเลือกและจัดตั้งสมาชิกใหม่ของขบวนการในสถานศึกษานั้น ในอดีตเป็นการกระทำที่เปิดเผยในสถานที่ปิดลับ/ปลอดภัยจากอำนาจรัฐ ปัจจุบันขบวนการปรับเปลี่ยนวิธีการเป็นการปิดลับทุกขั้นตอน ทั้งปิดลับการปฏิบัติ ปิดลับเจตนา และปิดลับสถานที่ แต่ยังใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งแสวงหาและคัดเลือกสมาชิกใหม่ต่อไป เจ้าหน้าที่รัฐและบุคคลทั่วไปไม่อาจรับรู้หรือพิสูจน์ทราบได้ จึงเป็นจุดแข็งค่อนข้างยั่งยืนของขบวนการได้เป็นอย่างดี

3.1.3 การรับบุคคลเข้าเป็นบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียน ยังเป็นอำนาจสิทธิขาดของเจ้าของโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นการคัดเลือกบุคคลที่มีความสัมพันธ์กันมาก่อน เช่น เครือญาติ พวกพ้อง หรือเป็นศิษย์เก่า ดังนั้น โอกาสการสืบทอดเจตนารมณ์ของขบวนการก็ยังดำรงอยู่ต่อไป ทั้งบุคลากรทั่วไป ครู และอุสตาซ

3.1.4 การจัดการเรียนด้านศาสนา กำหนดให้เรียนในช่วงเช้า และหลักสูตรสายสามัญให้เรียนในช่วงบ่าย ประกอบกับหลักสูตรที่อุสตาซสอนด้านศาสนา ไม่มีการกำหนดให้เป็นมาตรฐานเหมือนกันของแต่ละสถาบัน และแต่ละชั้นของศาสนา เนื่องจากสังคมมุสลิมใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้เกียรติ นับถือ และศรัทธาต่อครูผู้สอนศาสนา/อุสตาซ จึงเป็นช่องทางของการสืบทอดอุดมการณ์ การปลุกกระดมบ่มเพาะของขบวนการให้กับเยาวชนได้ง่ายขึ้น เยาวชนจำนวนมากที่จบชั้นมัธยมปีที่ 6 สายสามัญ แต่ยังคงอยู่ในสถาบันการศึกษา เพื่อเรียนสายศาสนาต่อไป อุสตาซ ที่ได้รับการยอมรับจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาสายศาสนาจากตะวันออกกลาง จากอินโดนีเซีย มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ตามลำดับ ซึ่งอุสตาซเหล่านี้ ส่วนใหญ่จะเป็นสมาชิกของขบวนการ โดยเฉพาะจากอินโดนีเซีย

3.2 ปัจจัยที่ไม่เอื้อต่อการบ่มเพาะ ได้แก่

3.2.1 การบริหารงานสถานศึกษา โดยเฉพาะ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จะได้รับงบประมาณของรัฐตามรายหัวเด็กนักเรียน ที่ผ่านมาองค์กรของรัฐที่รับผิดชอบไม่ได้มีการ

ตรวจสอบการบริหารงบประมาณ และการบริหารจัดการสถาบันการศึกษาไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นระดับมาตรฐานใดๆ เลย จึงเป็นช่องทางที่ขบวนการได้ประโยชน์ด้านงบประมาณ เพื่อเอาไปดูแลองค์กรภายนอก แต่หากองค์กรของรัฐปฏิบัติหน้าที่ตนเองอย่างสมบูรณ์เฉกเช่นการกำกับดูแลโรงเรียนของรัฐอื่นๆ ที่ได้รับงบประมาณเหมือนกัน จะมีผลกระทบต่อการบริหารจัดการที่เอื้อต่อขบวนการของโรงเรียนได้ทันที

3.2.2 บุคลากรครู อุตสาหกรรม และผู้บริหารสถานศึกษาขาดการพัฒนาองค์ความรู้สมัยใหม่ เพื่อเอามาประยุกต์ในการเรียนการสอน พัฒนาคุณภาพการศึกษาของเด็กนักเรียน เริ่มด้วยการคิดวิเคราะห์เป็นด้วยตนเองให้ได้ ก็จะทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ ๆ เรียนรู้การอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมได้ เลือกเรียนในอาชีพที่ตนเองชอบได้ โดยไม่ต้องมีใครมาชี้นำ ซึ่งที่ผ่านมาขบวนการจะหาจุดอ่อนโจมตีเจ้าหน้าที่รัฐทุกครั้งทีหน่วยงานของรัฐ นำเอาบุคลากรทางการศึกษาไปเปิดโลกทัศน์ เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ในโลกกว้างนี้ เพราะขัดกับแนวทางของขบวนการที่มุ่งให้คนรุ่นใหม่ยึดมั่นในศาสนา และอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ

3.2.3 ครูสอนศาสนาหรืออุตสาหกรรม ที่สอนศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ปัจจุบันได้รับค่าตอบแทนจากผู้บริหารที่แบ่งมาจากรายได้รายเดือนของครูสายสามัญ แต่ก็ไม่เพียงพอในการดำรงชีพ และมักเกิดความขัดแย้งภายในระหว่างครูสายสามัญ อุตสาหกรรม และผู้บริหาร ดังนั้น หากองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องมีระบบการตอบแทน ควบคุม กำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินอุตสาหกรรมได้ จะสามารถสกัดกั้นการเติบโตของขบวนการได้เป็นอย่างดี ขณะเดียวกันขบวนการก็คงต่อต้าน เพราะขัดกับหลักปฏิบัติที่กำหนดเอาไว้ให้ทุกคนทำงานด้วยความเสียสละเพื่อเชื้อชาติและศาสนา

3.2.4 การจัดทำหลักสูตรการสอน สายศาสนา ของแต่ละชั้นปีให้มีความชัดเจน และเป็นการเรียนรู้ศาสนาในแนวทางหลักๆ จบสิ้นได้ภายในชั้นปีสูงสุด คือในชั้นที่ 10 เพื่อให้สอดคล้องกับการจบสายสามัญในชั้นมัธยมปีที่ 6 และจะทำให้การประเมินความรู้ด้านศาสนา เป็นมาตรฐานเดียวกันทุกโรงเรียน ซึ่งขบวนการพยายามขัดขวาง เนื่องจากการประเมินเข้าสู่มาตรฐาน จะทำให้รู้ว่าอุตสาหกรรมหรือโรงเรียนใดสอนศาสนาในทิศทางที่ผิดหลักศาสนา ก็จะกลายเป็นข้อจำกัดการเติบโตของขบวนการได้

4. ประเด็นองค์กรที่มีอิทธิพลต่อสถานศึกษา

องค์กรที่มีอิทธิพลต่อสถานศึกษา มีทั้งองค์กรเอกชน องค์กรของรัฐ และองค์กรจากต่างประเทศ ลักษณะของอิทธิพลที่มีต่อสถานศึกษา มีทั้งทางตรงและทางอ้อม ในการสนับสนุน/เอื้อต่อการบ่มเพาะของขบวนการ จึงขออธิบายบทบาทขององค์กรเหล่านี้ โดยสังเขป ดังนี้

องค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน/สถานศึกษา เป้าหมายประกอบด้วย ฝ่ายความมั่นคง ทั้งตำรวจและทหาร หน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ หน่วยงานของกระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานของรัฐ ที่รับผิดชอบโดยกระทรวงอื่นๆ หน่วยงานต่างๆ เหล่านี้ มีบทบาทที่ไปเอื้อต่อขบวนการให้สิทธิพลอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การเอาใจโรงเรียน/สถานศึกษา โดยการหยิบยื่นโอกาสหรือทรัพยากร เพื่อกิจกรรมใดๆ ก็ตาม หน่วยงานนั้นๆ ไม่มีการประเมินผลว่ามีการตอบสนองให้บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด จึงเปิดโอกาสให้ขบวนการแสวงประโยชน์ต่อทรัพยากรเหล่านั้น โดยไม่มีใครตรวจสอบ หรือการรับปากว่าจะช่วยเหลือ แต่ไม่ได้ช่วยเหลือจริง ก็เป็นโอกาสให้ขบวนการนำไปปฏิบัติในการข่าวสาร เพื่อดึงมวลชน และแสวงหาความชอบธรรมในเรื่องอื่นๆ ได้อีก

องค์กรเอกชนรวมทั้งภาคประชาสังคมที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียน/สถานศึกษา ประกอบด้วย องค์กรเอกชนทั่วไปของไทยและของต่างชาติ ที่เป็นองค์กรการกุศล ช่วยเหลือสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ รวมถึงการให้ทุนการศึกษาแก่เด็กนักเรียนตามโรงเรียนต่างๆ เพื่อเรียนต่อที่ตะวันออกกลาง หรือ อินโดนีเซีย เป็นต้น มูลนิธิที่จัดตั้งโดยคณะผู้บริหารของโรงเรียน เพื่อให้ได้การสนับสนุนงบประมาณจากรัฐสูงขึ้น แต่ผลการบริหารงานเพื่อการพัฒนาเด็กและโรงเรียนไม่มี

องค์กรภาคประชาสังคม บางองค์กรเป็นองค์กรจัดตั้งของขบวนการ ดังนั้น การดำเนินงานเคลื่อนไหวทุกขั้นตอนขององค์กรนี้ มุ่งสนับสนุนยุทธศาสตร์ของขบวนการ รวมทั้งการสร้างกระแสการเกลียดชังเจ้าหน้าที่รัฐแก่ประชาชนทั่วไป เยาวชน บุคลากรทางการศึกษา และบุคลากรทางศาสนา อย่างต่อเนื่อง โดยเจ้าหน้าที่รัฐไม่กล้าดำเนินการใดๆ

จากบทบาทขององค์กรต่างๆ ตามที่กล่าวแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่ามีทั้งเจตนาและไม่เจตนาในการสนับสนุนแนวทางของขบวนการให้เข้มแข็งมากยิ่งขึ้น จึงสรุปเป็นผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

4.1 ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะ ได้แก่

4.1.1 การสอบบรรจุ บุคลากรในหน่วยงานของรัฐในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ยังไม่สามารถกลั่นกรองบุคคลที่เป็นคนของขบวนการและ/หรือบุคคลที่มีทัศนคติเอนเอียงเข้าข้างฝ่ายขบวนการได้ บางครั้งก็บรรจุพวกพ้องของตัวเอง ที่ขาดความรู้ ความสามารถ และยังขาดอุดมการณ์ความรักชาติอีกด้วย

4.1.2 มาตรการการควบคุมองค์กรเอกชนที่เข้าออกพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการกำกับดูแล เจตนาหรือผลของการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ของสังคมและ

ประเทศชาติจริงๆ นั้น ยังหละหลวมมาก จึงเป็นโอกาสของขบวนการที่จะทำการใดๆ ก็ได้ โดยมีองค์กรเหล่านั้นเป็นองค์กรนำหน้า โดยเฉพาะกับสถานศึกษา

4.1.3 การติดตามตรวจสอบการบริหารงานของมูลนิธิของสถานศึกษา โดยหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ ดังนั้บประมาณที่รัฐช่วยเหลือสถานศึกษา จึงเป็นช่องทางให้ขบวนการแสวงประโยชน์ได้ง่ายขึ้น

4.2 ปัจจัยที่ไม่เอื้อต่อการบ่มเพาะ ได้แก่

4.2.1

รายบุคคลและระบบการบริหารงานองค์กร ดังนั้บ ผลจะเป็นเช่นใด จึงขึ้นอยู่กับความตั้งใจจริง

4.2.2

ฝ่ายรัฐจะต้องแสวงหา เพื่อประโยชน์ในการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่เป็นภัยต่อความมั่นคงของชาติได้

5.

/

เข้าเป็นสมาชิกของขบวนการ มี 3 รูปแบบ คือ เป็นโรงเรียน/สถานศึกษา ที่ขบวนการจัดตั้งขึ้นมา

เกี่ยวข้องกับบุคลากรของโรงเรียน ตั้งแต่บَابอ/เจ้าของโรงเรียน ผู้บริหาร ครู อุตสาข นักเรียนรุ่น

5.1

5.1.1 บุคลากรของสถานศึกษายังมีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการ ทั้งลักษณะที่

5.1.2

5.2 ปัจจัยที่ไม่เอื้อต่อการบ่มเพาะ ได้แก่

5.2.1

5.2.2

สถานศึกษาออกไปเปิดโลกทัศน์ เพื่อปรับเปลี่ยนทัศนคติในมิติต่างๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นบุคลากรในสถาน

บ่มเพาะเยาวชนในโรงเรียนเป้าหมายได้เป็น 5 ประเด็น สรุปโดยสังเขปได้ดังนี้

1.

1.1

1.2

1.3

2.

2.1

2.2

2.3

/

3.

3.1

3.2

3.3

3.4

4.

4.1

ขบวนการได้ จึงมีโอกาสที่คนของขบวนการแฝงเข้ามาอยู่ในองค์กรระดับต่างๆ ของรัฐในพื้นที่ได้

4.2

เสรี ซึ่งองค์กรเหล่านี้ส่วนหนึ่งเป็นของขบวนการ และอีกส่วนหนึ่งเป็นแนวร่วมมวมกลับให้กับ

4.3

5.

5.1 ยังมีบุคลากรทางการศึกษา ตั้งแต่ระดับบาบลงไป ยังมีส่วนเกี่ยวข้องกับหรือยัง

5.2

สมาชิกให้กับขบวนการ เพราะยังยึดมั่นว่าเขวชน คือ สัญลักษณ์การต่อสู้เพื่อเอกราชปัตตานี

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ตรงกับการทำงานที่เกี่ยวข้อง

/

ให้กับเยาวชน จำนวน 15 ท่าน จาก 2 หน่วยงาน ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 4

4

1.

เหตุผลสำคัญที่ขบวนการยึดมั่นเอาเยาวชนเป็นเป้าหมายของการบ่มเพาะ เนื่องจากมี

1.1

1.2

บ่มเพาะตั้งแต่เด็กเล็ก ส่งต่อไปยังสถานศึกษาที่สูงขึ้นไปเรื่อย จนถึงระดับอุดมศึกษา จึงสามารถ

1.3

จะมีความเกรงใจ เชื่อฟัง และศรัทธามากกว่ามาจากที่อื่น และหากเป็นสถานศึกษาที่เป็นปอเนาะ

1.4

1.4.1

1.4.2

1.4.3

1.4.4

2.

2.1

2.2

2.3 หากเป็นนักต่อสู้อิสลาม ซึ่งจะทำหน้าที่เชื่อมโยงและอำนวยความสะดวกต่อ

2.4

3.

3.1 ยังมีเงื่อนไขเดิมที่ขบวนการใช้ในการปลุกฝังอารมณ์ทำที่ความรู้สึกให้เกิด

เพื่อปลุกฝังให้เกิดความรู้สึกแปลกแยกที่ลึกมากขึ้น

3.2

บ่มเพาะ โดยเฉพาะช่วงท้ายของชั่วโมงเรียน เพื่อหึงคำถามให้เกิดข้อสงสัย และเด็กๆ เก็บไป

3.3

อย่างต่อเนื่อง แล้วเริ่มคัดเลือกเด็ก/เยาวชน เข้าสู่กระบวนการการจัดตั้งเป็นสมาชิกในช่วง

4 - 5 - 6 หรืออายุ 16 - 18

“ ”

4. ปัจจัยเอื้อของการบ่มเพาะที่เกี่ยวกับสถานที่ที่ขบวนการใช้ในการบ่มเพาะและ

4.1

/

4.2 เมื่อฝ่ายรัฐเรียนรู้สถานที่บ่มเพาะของขบวนการมากขึ้น ขบวนการจึงเพิ่ม

15

วิจัยได้สรุปเป็นภาพรวมตามที่กล่าวแล้วข้างต้น และสรุปปัจจัยเอื้อของการ

1. เยาวชนคือทรัพยากรที่สำคัญที่สุด ที่ขบวนการต้องสร้างมาเป็นนักต่อสู้อิสลาม เพื่อ
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.

7. เงื่อนไขที่ใช้ในการบ่มเพาะ คือ เงื่อนไขความผูกพันในอดีตจนถึงปัจจุบัน ที่แก้ไข

8. การบ่มเพาะ จะใช้ทั้งในชั่วโมงเรียน และช่วงระหว่างการจัดกิจกรรม

9.

และทุกหน่วยงานที่เกิ

มมกลับที่สนับสนุนให้กระบวนการบ่มเพาะ เข้มแข็งมากขึ้น

10.

11.

ข้อมูลของเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากหน่วยงานที่ปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ข้อมูลที่ได้จากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนั้น ได้ปัจจัยเอื้อที่

มีรายละเอียดปลีกย่อยในแต่ละเรื่องในระดับพื้นที่จำนวนมาก และจากข้อมูลการวิเคราะห์ ปัจจัยเอื้อ ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า เป็นปัจจัยเอื้อที่เกิดจากการกำหนดยุทธศาสตร์และ

เป็นประเด็นสำคัญ 5 เรื่อง ดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยเอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทาง

1.1

Shaw

1.2

Shaw

สถานศึกษา เป็นคนที่ขบวนการได้คัดเลือกไว้แล้วตามคุณสมบัติที่ต้องการ ที่สำคัญก็คือ เขาจะ

1.3

1.4

ทุกที่ ทั้งที่ปิด ปิดลับ และเปิดเผย เพียงแต่ให้มีสถานที่เฉพาะของกลุ่มในสถานทีนั้นๆ ก็สามารถ
วางแผนรัฐ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่รัฐคาดไม่ถึง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการอ่อนตัวในการ

2.

2.1 หมู่บ้านที่ขบวนการได้จัดตั้งไว้เป็นเขตปลอดภัย ซึ่งมีอิทธิพลเหนืออำนาจรัฐ

“ ” “ ” “ ”

สงครามปฏิวัติที่ยืดเยื้อ เพื่อเป็นแหล่งผลิตมวลชน สมาชิก และฐานการสนับสนุนด้านการทหาร

สถานศึกษาที่ขบวนการควบคุมได้ สำหรับหมู่บ้านต่างๆ ไป ขบวนการจะเลือกที่มีขีดความสามารถ

2.2

:

:

Ralf Dah Rendorf

ผลประโยชน์แอบแฝง และทำให้เกิดการแบ่งกลุ่ม อันเกิดจากเงื่อนไขที่เป็นจริงสัมผัสได้ และ
เชื่อมโยงไปถึงเงื่อนไขอื่นๆ

:

3. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชนที่เกิดจากการวางระบบสถานศึกษาในเครือข่าย

3.1

:

:

:

3.2

แสวงหางบประมาณให้มากขึ้นทุกปีจากรัฐ โดยการเพิ่มยอดเด็กนักเรียนให้มากขึ้น ขบวนการจะได้

:

:

:

:

:

:

4. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา มี

:

:

:

4.1

เปลี่ยนแปลงภายนอก ซึ่งผลการสอบมาตรฐานระดับชาติของเยาวชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่

:

4.2

:

การกำหนดมาตรฐานจึงขึ้นอยู่กับอุตสาหกรรม/ครูสอนศาสนา จึงเป็นช่องทางเอื้อต่อการบ่มเพาะ โดยเฉพาะที่อุตสาหกรรม จบการศึกษามาจากอินโดนีเซีย หรือเป็นคนที่ขบวนการคัดเลือกไว้แล้ว

5. ปัจจัยที่เอื้อ

เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและเยาวชน มีดังต่อไปนี้

5.1 องค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

/

:

:

/

โดยการใช้เล่ห์เหลี่ยมของกลยุทธ์แบบอื่นที่หน่วยงานของรัฐเห็นชอบหรือยินยอม หรือจำยอมก็

5.2

:

เคลื่อนไหวในสถานศึกษาดังกล่าว เป็นการเข้ามาเคลื่อนไหวตามแผนงานมวลชนของขบวนการ

:

เป็นภัยต่อความมั่นคง/เงื่อนไขของฝ่ายรัฐ ออกไปโจมตีในสื่อต่างๆ เป็นต้น

5.3 สถานศึกษาเอกชนทั้งหลาย พยายามจัดตั้งเป็นมูลนิธิประจำสถานศึกษาให้ได้

:

:

บริหารจัดการสถานศึกษา เป็นเรื่องของสถานศึกษานั้นๆ อย่างเดียว เพราะผู้บริหารสถานศึกษาและ

งบประมาณดังกล่าว ซึ่งเป็นภาษีของคนไทยทั่วประเทศ

บทที่ 5

จากผลการวิเคราะห์หาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบ่มเพาะในสถานศึกษา ทั้งที่ได้จากข้อมูลของเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จากหน่วยงานที่ปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าข้อมูลที่ได้จากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนั้น ได้ปัจจัยเอื้อที่เป็นหลักการกว้างๆ ทัวไป แต่ปัจจัยเอื้อที่ได้จากการวิเคราะห์การทำงานของหน่วยที่ปฏิบัติงานจริง พบว่ามีรายละเอียดปลีกย่อยในแต่ละเรื่องในระดับพื้นที่จำนวนมาก และจากข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยเอื้อได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าเป็นปัจจัยเอื้อที่เกิดจากการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางในการปฏิบัติงานของขบวนการ เป็นหลัก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอสรุปเป็นประเด็นสำคัญ 5 เรื่อง ดังนี้

1. ปัจจัยเอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากการกำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการต่อสู้ของขบวนการ มีดังต่อไปนี้

1.1 ขบวนการเชื่อมั่นว่าเยาวชน คือ ทรัพยากรที่ดีที่สุดในการจัดตั้งเป็นนักต่อสู้อิสลาม เพื่อเอกราชปัตตานี ซึ่งสามารถทำงานเพื่อการต่อสู้ให้กับขบวนการได้ยาวนาน การส่งต่ออุดมการณ์การต่อสู้ให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ๆ ตามลำดับ จะทำให้การต่อสู้ในสภาวะของสงครามยืดเยื้อได้ เยาวชนจึงเป็นเป้าหมายหลักในการบ่มเพาะและคัดเลือกเข้าเป็นสมาชิกของขบวนการต่อไป

1.2 ขบวนการได้วางแผนการบ่มเพาะเยาวชนไว้อย่างเป็นขั้นตอน โดยให้ความสำคัญเริ่มต้นที่เด็กเล็ก ระดับดาดิคา ซึ่งสามารถบ่มเพาะกล่อมเกลาวินิคิดและปลูกฝังทัศนคติของเด็กๆ ให้เป็นอย่างไรก็ได้ แล้วส่งต่อไปเข้ารับการบ่มเพาะในสถานศึกษาเครือข่ายที่สูงขึ้นไปตามลำดับ ซึ่งขบวนการได้วางระบบเอาไว้แล้ว กล่าวคือ ผู้ที่ทำหน้าที่ปลูกกระดมบ่มเพาะในสถานศึกษา เป็นคนที่ขบวนการได้คัดเลือกไว้แล้วตามคุณสมบัติที่ต้องการ ที่สำคัญก็คือ เยาวชน จะเชื่อถือและศรัทธา ครู/อุสตาซ ผู้อบรมสั่งสอนตน อีกทั้งสถานศึกษาเป็นแหล่งพัฒนาให้เยาวชนมีคุณภาพและมีคุณสมบัติตามที่ขบวนการต้องการได้ คือ ฉลาด เรียนดี มีวินัย เกรงศาสนา มีร่างกาย

แข็งแรง มีภาวะผู้นำ เป็นต้น ดังนั้นขบวนการจึงยังให้ความสำคัญสถานศึกษาเป็นเป้าหมายหลักในการปลุกระดมบ่มเพาะเยาวชน และสามารถคัดเลือกเยาวชนที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและตลอดไป

1.3 ขบวนการใช้วิธีการปลุกระดมบ่มเพาะและคัดเลือกเยาวชน เป็นสมาชิกของขบวนการ ในทางลับและปกปิดมากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องตรวจจับได้ เพื่อความอยู่รอดปลอดภัยของขบวนการ อีกทั้งสามารถแสวงประโยชน์ให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐเป็นแนวร่วมมุกกลับ เพื่อสนับสนุนกระบวนการในการสร้างเยาวชนให้กับขบวนการได้อีกด้วย

1.4 สถานที่ที่ใช้ในการบ่มเพาะและปลูกฝังอุดมการณ์ให้กับเยาวชน สามารถทำได้ทุกที่ทั้งที่ปิด ปิดลับ และเปิดเผย เพียงแต่ให้มีสถานที่เฉพาะของกลุ่มในสถานที่นั้นๆ ก็สามารถดำเนินการได้และให้เพิ่มกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมกลุ่ม ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยใช้งบประมาณของหน่วยงานรัฐ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่รัฐคาดไม่ถึง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการอ่อนตัวในการดำรงอยู่ของขบวนการ

2. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานศึกษา มีดังต่อไปนี้

2.1 หมู่บ้านที่ขบวนการได้จัดตั้งไว้เป็นเขตปลดปล่อย ซึ่งมีอิทธิพลเหนืออำนาจรัฐ เรียกว่า “อาเงาะสะอาด” นั้น ขบวนการจะมีเสรีในการปลุกระดมบ่มเพาะเยาวชนในสถานศึกษา และสถานที่อื่นๆ ในเขตอิทธิพลได้ “อาเงาะสะอาด” จึงเป็นฐานสำคัญของขบวนการในการทำสงครามปฏิวัติที่ยืดเยื้อ เพื่อเป็นแหล่งผลิตมวลชน สมาชิก และฐานการสนับสนุนด้านการทหาร ส่วนหมู่บ้านอื่นๆ ที่ขบวนการมีอิทธิพลอยู่บ้าง ก็ยังมีเสรีในการปลุกระดมบ่มเพาะเยาวชนในสถานที่เฉพาะหรือในสถานศึกษาที่ขบวนการควบคุมได้ สำหรับหมู่บ้านทั่วไป ขบวนการจะเลือกที่มีขีดความสามารถทำได้ โดยใช้กลยุทธ์การปฏิบัติการลับ หรือการปกปิด ปิดลับ มากเป็นพิเศษ

2.2 ประชาชนมุสลิมในทุกชุมชน โดยเฉพาะชุมชนที่เป็นชนบท มีอาชีพทำสวนยางพารา เกษตรกรรมแบบดั้งเดิม เป็นครอบครัวใหญ่เนื่องจากมีบุตรมาก ด้อยการศึกษาพูดภาษาไทยไม่ชัดเจน กลายเป็นชุมชนที่ยากจน มีคุณภาพชีวิตที่ต่ำกว่ามาตรฐาน จึงเป็นจุดด้อยที่ขบวนการแสวงประโยชน์ ปลุกระดมให้เกิดยึดชังรัฐที่ไม่ดูแล และสร้างความหวังใหม่ร่วมกับขบวนการ ง่ายในการชี้นำตามที่ขบวนการต้องการ ขบวนการจึงส่งเสริมให้เยาวชน เรียนหลักศาสนาอิสลาม เพื่อเป็นหลักยึดถือปฏิบัติประจำวันและไครจบระดับสูง ก็จะได้รับเกียรติในสังคมมากขึ้น ทำให้เยาวชนทุกคนมีอุดมการณ์ยึดมั่นในศาสนา เช่นเดียวกับขบวนการ

3.1

:

:

:

:

3.2 สถานศึกษาที่อยู่ภายใต้อิทธิพลหรือเชื่อมโยงกับอิทธิพลของขบวนการ ก็จะมุ่ง
 แสวงหางบประมาณให้มากขึ้นทุกปีจากรัฐ โดยการเพิ่มยอดเด็กนักเรียนให้มากขึ้น ซึ่งขบวนการจะ
 ชนที่เป็นตัวเลือกมากขึ้น ดังนั้นจึงมีการขยายสถานศึกษา
 ระดับตติยกา มากขึ้น ซึ่งจะสอดคล้องกับอัตราการเกิดที่สูงขึ้นทุกปีเช่นกัน แต่เจ้าหน้าที่รัฐที่

4. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา มี

4.1

:

:

การต่อสู้ที่ซ่อนเร้นอยู่ พฤติกรรมที่ปรากฏชัดเจนก็คือเป็นกลุ่มคนที่มีวิสัยทัศน์ดำ ในการบริหาร

:

3

:

4.2

:

/

5. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากองค์กรภายนอกสถานศึกษา แต่เกี่ยวกับ

5.1

โดยการใช้เล่ห์เหลี่ยมของกลยุทธ์แบบอื่นที่หน่วยงานของรัฐเห็นชอบ หรือยินยอม หรือจำยอม ก็ตาม เพื่อแสวงประโยชน์ที่เกื้อหนุนต่อขบวนการในทุกเรื่องที่ได้

5.2

ทั้งสิ้น เพื่อรักษาพลังมวลชน ปลุกฝังปลุกกระดมบ่มเพาะเยาวชน ช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมและ

5.3 สถานศึกษาเอกชนทั้งหลาย พยายามจัดตั้งเป็นมูลนิธิประจำสถานศึกษาให้ได้

การบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นเรื่องของสถานศึกษานั้นๆ อย่างเดียว เพราะผู้บริหาร

ณดังกล่าว ซึ่งเป็นภามิของคนไทยทั่วประเทศ

B.R.N.-Coordinate

3

ภาคใต้ พบประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงขอ

1.

:

เพาะเริ่มตั้งแต่เด็กเล็ก แล้วมีการส่งต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นทุกระดับ ก่อนที่จะมีการ

:

จึงทำให้ความขัดแย้งดำรงอยู่ต่อเนื่องยาวนานเช่นกัน ดังนั้น ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย ผู้วิจัยจึง

1.1

"

"

:

:

และสายศาสนา ตั้งแต่ระดับตาดิกา ขึ้นไป จุดประสงค์สุดท้าย คือ เยาวชนรุ่นใหม่ ๆ ไม่มีความรู้สึก

รุ่นเก่า เพื่อไล่คลื่นลูกเก่าที่ถูกบ่มเพาะไว้ก่อนแล้วให้หายไปเอง เฉกเช่นคลื่นกระทบฝั่ง

1

20

2

(40)

1.2 ให้มีหน่วยงานความมั่นคงที่รับผิดชอบ ทั้งมาตรการการป้องกันปราบปราม
บูรณาการทุกองค์กรที่เกี่ยวข้องในภาพรวม เพื่อการแก้ไขปัจจัยเอื้อต่อการ

:

2.

2.1 ทุกองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นนิติใดๆ ก็ตาม ควรจะได้

3

องค์กรของรัฐ จากนั้นจึงให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้เรียนรู้ควบคู่กันไป เพื่อองค์กรต่างๆ จะได้

2.2

4

ปลุกระดมบ่มเพาะเยาวชน ควรต้องเป็นผู้ให้ความรู้กับหน่วยงานอื่นๆ ของรัฐ ที่รับผิดชอบต่อ

1

3.

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

ครองชัย หัตถา. **ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดชายแดนภาคใต้**. ยะลา : หจก.ยะลาการพิมพ์, 2551.

ชวลีย์ ณ ถลาง. **ประเทศราชของสยามในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2541.

ชารอม আহมัด แปลโดย นันทนา ตันติเวสส. **ความสัมพันธ์ระหว่างเคดาห์ และสยาม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์หัตถศิลป์, 2528.

ประชุมพงศาวดาร ภาค 1, เล่ม 1. **พงศาวดารฉบับหลวงประเสริฐ**. พระนคร : โรงพิมพ์ก้าวหน้า, 2506.

สุภัทร สุคนธาภิรมย์ ณ พัทลุง. **ประวัติศาสตร์สายสกุลสุลต่านสุไลมาน**. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้ง, 2530.

สุภัทรดิศ ดิศกุล, ม.จ.. **ประวัติศาสตร์เอเชียอาคเนย์ ถึง พ.ศ.2000**. พระนคร : โรงพิมพ์ก้าวหน้า, 2506.

สภาที่ปรึกษาเสริมสร้างสันติสุข จังหวัดชายแดนภาคใต้. **สภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้**. ยะลา : หุ่นส่วนจำกัดยะลาการพิมพ์, 2535.

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

ชินวัฒน์ แม้นเดช, พันเอก. “กระบวนการเข้าสู่การเป็นสมาชิกองค์กรการต่อสู้ของขบวนการก่อความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และแนวทางในการหยุดยั้ง”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2555.

พร ภิศก, พันเอก ดร., “แนวทางการกระตุ้นการเข้ามอပ်ตัวของขบวนการแบ่งแยกดินแดนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”. โครงการวิจัยเสนอกองทัพบก, โรงเรียนเสนาธิการทหารบก, 2552.

ลำเรีจ ศรีห่วย, พลโท. “ขบวนการ B.R.N.-Coordinate กับภารกิจความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ 4 อำเภอ ของจังหวัดสงขลา ในช่วงปี พ.ศ.2549 – ปี พ.ศ.2550 และแนวคิดในการยุติสถานการณ์”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2551.

อกนิษฐ์ หมิ่นสวัสดิ์, พลตรี. “การแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยสันติวิธี”. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร, 2549.

เอกสารไม่ตีพิมพ์

“แนวทางการปฏิบัติงานของหน่วยเฉพาะกิจสันติสุข”. กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 4 ส่วนหน้า, 2557.

สัมภาษณ์

สมาชิกขบวนการ BRN – Coordinate, หัวหน้า COMPI. สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2557.

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

Anita E. Woolfolk. (Online) Available : [gopher.http://www.novabizz.com/NovaAce/Motives.htm](http://www.novabizz.com/NovaAce/Motives.htm), 1995.

ERG Theory. (Online) Available : [gopher.http://www.itie.org/eqi/modules.php?name=Forums&file=viewtopic&t=previous](http://www.itie.org/eqi/modules.php?name=Forums&file=viewtopic&t=previous), Retrieved April 21, 2008.

How Terrorist Group End. (Online) Available : [gopher.www.warchronicle.com/terrorwar/before11sept/How terrorEnd.htm](http://www.warchronicle.com/terrorwar/before11sept/How%20terrorEnd.htm).

Loundon and Bitta. (Online) Available : [gopher.http://www.novabizz.com/NovaAce/Motives.htm](http://www.novabizz.com/NovaAce/Motives.htm), 1988.

Micel Domgan. (Online) Available : [gopher.http://www.novabizz.com/NovaAce/Motives.htm](http://www.novabizz.com/NovaAce/Motives.htm), 1996.

Schiffman and Kanuk. (Online) Available : [gopher.http://www.novabizz.com/NovaAce/Motives.htm](http://www.novabizz.com/NovaAce/Motives.htm), 1991.

Susmita Thukral. “Why Do People Join Terrorist Organization?”. (Online) Available [gopher.www.humiliationstudies.org/documents/Thukral Terrorism Humiliation.pdf](http://www.humiliationstudies.org/documents/Thukral%20Terrorism%20Humiliation.pdf), 2005.

Walters. (Online) Available : [gopher.http://www.novabizz.com/NovaAce/Motives.htm](http://www.novabizz.com/NovaAce/Motives.htm), 1978.

ภาษาต่างประเทศ

- Borum, R.. “Understanding the Terrorist Mindset”. **FBI Law Enforcement Bulletin Vol 72(2)**, 2003.
- Fraser, Thomas D.. **Rosebiban : A Malay Fishing in Southern Thailand**. New York : Cornell University Press, 1960.
- Hacker, F.J.. “Crusaders Criminals, Crazies”. **Terror and Terrorism in Our Time**. New York : W.W Norton, 1976.
- Post, J., Sprinzak E. and Denny L.. “The Terrorist in Their own Words”. **In terrorism and Political Violence, Vol 15(1)**, 2003.
- Ross, J.. “Structural Causes of Oppositional Political Terrorism”. **Journal of Peace Research. Vol 30**, 1993.
- Shaw, E.D.. “Political Terrorist : Danger of diagnosis and an Alternative to the Psychology Model”. **In International Journal of Law Psychiatry, Vol 3(6)**, 1986.
- Susmita Thukral. “Why Fo People Join Terrorist Organization?”. **Thukral Terrorism Humiliation.pdf, Retrieved**, June 16, 2008.
- Vo Nguyen Giap, General. “People,s War People,s Army”. **The Viet Cong Insurrection Manual for Underdeveloped Country University**. Press of the Pacific Honolulu, Hawaii, 1961.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	พันเอก สายัณห์ เมืองศรี	
วัน เดือน ปีเกิด	17 ตุลาคม 2501	
การศึกษา	พ.ศ.2525	วิทยาศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า
	พ.ศ.2538	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน		
ตำแหน่งปกติที่สำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บังคับกองพันรบพิเศษที่ 2 กรมรบพิเศษที่ 5 - ผู้บังคับการกรมรบพิเศษที่ 5 กองพลรบพิเศษที่ 1 - เสนาธิการกองพลรบพิเศษที่ 1 - รองผู้บัญชาการกองพลรบพิเศษที่ 1 	
ตำแหน่งในสนามที่สำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บังคับชุดปฏิบัติการพิเศษ ฉก.413 นปพ.838 - รองผู้บังคับหน่วย กองบังคับการตอนกลาง นปพ.838 - ผู้บังคับหน่วยกองบังคับการที่ 5 ศูนย์ปฏิบัติการหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ - ผู้บังคับหน่วยเฉพาะกิจสันติสุข กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า 	
ตำแหน่งปัจจุบัน	รองเสนาธิการ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ	

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา การทหาร

เรื่อง ปัจจัยที่เอื้อต่อการปมเพาะ การปลูกฝังอุดมการณ์ให้แก่เยาวชน ของ B.R.N. ในสถานศึกษา
เอกชนสอนศาสนา ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ผู้วิจัย พันเอก สายัณห์ เมืองศรี หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ 57

ตำแหน่ง รองเสนาธิการ หน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐไทยกับรัฐปัตตานี มีมาตั้งแต่ยุคสุโขทัย ในฐานะประเทศราช จนถึงต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงเปลี่ยนแปลงการปกครองรัฐปัตตานี ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารราชการส่วนภูมิภาค เป็น อำเภอ และจังหวัด เป็นจุดเริ่มต้นของความขัดแย้งในมิติใหม่ จากการแข็งขันของเมืองประเทศราช มาเป็นการรวมกลุ่มของบรรดาเจ้าหัวเมืองที่สูญเสียอำนาจ และได้จัดตั้งเป็นขบวนการต่อต้านอำนาจรัฐไทยขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ.2491 จากนั้นมีการพัฒนาองค์การการต่อสู้ และมีการจัดตั้งขบวนการเพิ่มเติม จนถึงปัจจุบัน รวม 6 ขบวนการ ปัจจุบันมีเหลือองค์การเดียวที่มีอุดมการณ์การต่อสู้ชัดเจน มีกระบวนการการบริหาร และการพัฒนาองค์การที่เป็นระบบ จึงทำให้เข้มแข็งยาวนาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2503 ถึงปัจจุบัน (ปี พ.ศ. 2558) รวม 55 ปี คือขบวนการ B.R.N. และพัฒนาองค์การมาเป็นขบวนการ B.R.N. - Coordinate ณ ปัจจุบัน

การต่อสู้กับรัฐไทยของขบวนการ B.R.N. - Coordinate โดยใช้ยุทธศาสตร์การต่อสู้ ด้วยงานมวลชน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2527 ถึงปี พ.ศ.2546 เป็นการเตรียมความพร้อมด้านงานมวลชนและกองกำลังติดอาวุธ และเริ่มเปิดฉากความรุนแรงตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2547 โดยการปล้นปืนของกองพันพัฒนาที่ 4 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2558) รวม 10 ปีเต็ม ความพยายามอย่างเต็มที่ของฝ่ายรัฐ ในการแก้ไขปัญหาที่ยังไม่มีสิ่งบอกเหตุที่เป็นรูปธรรมจริงๆ ว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาความรุนแรงใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้เลย แต่จากผลการปฏิบัติงานของผู้วิจัย ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา ทั้ง 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวม 48 โรงเรียน พบว่า ขบวนการ B.R.N. - Coordinate

มีการปลุกกระดม บ่มเพาะ เด็กๆ และเยาวชน ตั้งแต่ระดับตาดิคา จนถึงระดับมัธยม ให้มีความรู้สึทที่ แผลกแยกจากความเป็นคนไทย เพื่อ่ายในการคัดเลือกเยาวชน เข้าสู่การเป็นสมาชิกของขบวนการ ซึ่งดำเนินการมาอย่างป็นระบบ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2527 เยาวชนเหล่านี้เองที่เป็นจุดกำเนิด RKK. ซึ่งฝ่ายรัฐ เรียกว่าผู้ก่อเหตุรุนแรง มีระบบการคัดเลือกและฝึกทดแทนอยู่ตลอดเวลา “เยาวชนคือทรัพยากรที่ ล้ำคัญที่สุด เพราะเยาวชน คือ สายเลือดของขบวนการ” ดังนั้นหากฝ่ายรัฐไม่สามารถสลายการ บ่มเพาะ เด็กๆ และเยาวชน ของขบวนการได้ ความเข้มแข็งของขบวนการก็ยังคงสืบต่อไป และ อาจะบรรลุวัตถุประสงค์สุดท้ายของขบวนการ ก็คือการแยกตัวเป็นเอกราชของปัตตานี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาและวิเคราะห์หาปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชนในการปลุกฝังอุดมการณ์ รักเชื้อชาติและให้เกลียดครรัฐไทย ในสถานศึกษาเป้าหมายมีอะไรบ้าง อย่างไร เพื่อจะได้ทราบถึง จุดอ่อน จุดแข็ง ของปัจจัยต่างๆ เหล่านั้น
2. เสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อลดอิทธิพลของปัจจัยที่เอื้อต่อ การบ่มเพาะในสถานศึกษาเป้าหมาย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ศึกษาเฉพาะสถานศึกษาที่เป็นเป้าหมายของหน่วยงานความมั่นคง จำนวน 48 แห่ง ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดละ 16 แห่ง)
2. ห้วงเวลาการศึกษา ปี พ.ศ.2557 ถึง ต้นปี พ.ศ.2558
3. การวิจัยครั้งนี้จะเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการอยู่ด้วย เพื่อให้เห็นมิติ ของการบริหารจัดการหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจาก 3 แหล่ง เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะ เด็กๆ และเยาวชน ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร งานวิจัย และการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาข้อมูลจากการปฏิบัติงานจริงในโรงเรียนเป้าหมาย โดยใช้วิธี Focus Group จากผู้ปฏิบัติงาน เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่เป็นจุดอ่อน จุดแข็ง ของประเด็นต่างๆ ทั้ง 48 โรงเรียน
3. ศึกษาข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ตรง จากการปฏิบัติงานร่วมกับโรงเรียนเป้าหมาย ทั้งระดับผู้ปฏิบัติ และระดับนโยบาย รวมจำนวน 16 ท่าน

ผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์หาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบ่มเพาะในสถานศึกษา ที่ได้จากข้อมูลของเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จากหน่วยงานที่ปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าข้อมูลที่ได้จากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนั้น ได้ปัจจัยเอื้อที่เป็นหลักการกว้างๆ ทั่วไป แต่ปัจจัยเอื้อที่ได้จากการวิเคราะห์การทำงานของหน่วยที่ปฏิบัติงานจริง พบว่ามีรายละเอียดปลีกย่อยในแต่ละเรื่องในระดับพื้นที่จำนวนมาก และจากข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยเอื้อที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่าเป็นปัจจัยเอื้อที่เกิดจากการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางในการปฏิบัติงานของขบวนการ เป็นหลัก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงขอสรุปเป็นประเด็นสำคัญ 5 เรื่อง ดังนี้

1. ปัจจัยเอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากการกำหนดยุทธศาสตร์ และแนวทางการต่อสู้ของขบวนการ มีดังต่อไปนี้
 - 1.1 ขบวนการเชื่อมั่นว่าเยาวชน คือ ทรัพยากรที่ดีที่สุดในการจัดตั้งเป็นนักต่อสู้อิสลาม เพื่อเอกราชปัตตานี ซึ่งสามารถทำงานเพื่อการต่อสู้ให้กับขบวนการได้ยาวนาน การส่งต่ออุดมการณ์การต่อสู้ให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ๆ ตามลำดับ จะทำให้การต่อสู้ในสภาวะของสงครามยืดเยื้อได้ เยาวชนจึงเป็นเป้าหมายหลักในการบ่มเพาะและคัดเลือกเข้าเป็นสมาชิกของขบวนการต่อไป
 - 1.2 ขบวนการได้วางแผนการบ่มเพาะเยาวชนไว้อย่างเป็นขั้นตอน โดยให้ความสำคัญเริ่มต้นที่เด็กเล็ก ระดับตาดิกา ซึ่งสามารถบ่มเพาะกล่อมเกลาวีธีคิดและปลูกฝังทัศนคติของเด็กๆ ให้เป็นอย่างไรก็ได้ แล้วส่งต่อไปเข้ารับการบ่มเพาะในสถานศึกษาเครือข่ายที่สูงขึ้นไปตามลำดับ ซึ่งขบวนการได้วางระบบเอาไว้แล้ว กล่าวคือ ผู้ที่ทำหน้าที่ปลูกระดบ่มเพาะในสถานศึกษา เป็นคนที่ขบวนการได้คัดเลือกไว้แล้วตามคุณสมบัติที่ต้องการ ที่สำคัญก็คือ เยาวชน จะเชื่อถือและศรัทธา ครู/อุสตาซ ผู้อบรมสั่งสอนตน อีกทั้งสถานศึกษาเป็นแหล่งพัฒนาให้เยาวชนมี

คุณภาพและมีคุณสมบัติตามที่ขบวนการต้องการได้ คือ ฉลาด เรียนดี มีวินัย เครื่องศานา มีร่างกายแข็งแรง มีภาวะผู้นำ เป็นต้น ดังนั้นขบวนการจึงยังให้ความสำคัญสถานศึกษาเป็นเป้าหมายหลักในการปลุกระดมบ่มเพาะเยาวชน และสามารถคัดเลือกเยาวชนที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลาและตลอดไป

1.3 ขบวนการใช้วิธีการปลุกระดมบ่มเพาะและคัดเลือกเยาวชน เป็นสมาชิกของขบวนการ ในทางลับและปกปิดมากยิ่งขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องตรวจจับได้ เพื่อความอยู่รอดปลอดภัยของขบวนการ อีกทั้งสามารถแสวงประโยชน์ให้เจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐเป็นแนวร่วมมุกลับ เพื่อสนับสนุนกระบวนการในการสร้างเยาวชนให้กับขบวนการได้อีกด้วย

1.4 สถานที่ที่ใช้ในการบ่มเพาะและปลูกฝังอุดมการณ์ให้กับเยาวชน สามารถทำได้ทุกที่ทั้งที่ปกปิด ปิดลับ และเปิดเผย เพียงแต่ให้มีสถานที่เฉพาะของกลุ่มในสถานที่นั้นๆ ก็สามารถดำเนินการได้และให้เพิ่มกลยุทธ์ในการจัดกิจกรรมกลุ่ม ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยใช้งบประมาณของหน่วยงานรัฐ ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่รัฐคาดไม่ถึง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการอ่อนตัวในการดำรงอยู่ของขบวนการ

2. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมโดยรอบสถานศึกษา มีดังต่อไปนี้

2.1 หมู่บ้านที่ขบวนการได้จัดตั้งไว้เป็นเขตปลดปล่อย ซึ่งมีอิทธิพลเหนืออำนาจรัฐ เรียกว่า “อาเงาะสะอาด” นั้น ขบวนการจะมีเสรีในการปลุกระดมบ่มเพาะเยาวชนในสถานศึกษาและสถานที่อื่นๆ ในเขตอิทธิพลได้ “อาเงาะสะอาด” จึงเป็นฐานสำคัญของขบวนการในการทำสงครามปฏิวัติที่ยึดเชื้อ เพื่อเป็นแหล่งผลิตมวลชน สมาชิก และฐานการสนับสนุนด้านการทหาร ส่วนหมู่บ้านอื่นๆ ที่ขบวนการมีอิทธิพลอยู่บ้าง ก็ยังมีเสรีในการปลุกระดมบ่มเพาะเยาวชนในสถานที่เฉพาะหรือในสถานศึกษาที่ขบวนการควบคุมได้ สำหรับหมู่บ้านต่างๆ ไป ขบวนการจะเลือกที่มีขีดความสามารถทำได้ โดยใช้กลยุทธ์การปฏิบัติการณ์ลับ หรือการปกปิด ปิดลับ มากเป็นพิเศษ

2.2 ประชาชนมุสลิมในทุกชุมชน โดยเฉพาะชุมชนที่เป็นชนบท มีอาชีพทำสวนยางพารา เกษตรกรรมแบบดั้งเดิม เป็นครอบครัวใหญ่เนื่องจากมีบุตรมาก ด้อยการศึกษา พูดภาษาไทยไม่ชัดเจน กลายเป็นชุมชนที่ยากจน มีคุณภาพชีวิตที่ต่ำกว่ามาตรฐาน จึงเป็นจุดด้อยที่ขบวนการแสวงประโยชน์ ปลุกระดมให้เกลียดชังรัฐที่ไม่ดูแล และสร้างความหวังใหม่ร่วมกับขบวนการ ง่ายในการชี้นำตามที่ขบวนการต้องการ ขบวนการจึงส่งเสริมให้เยาวชน เรียนหลักศานา

อิสลาม เพื่อเป็นหลักยึดถือปฏิบัติประจำวันและไครจบระดับสูง ก็จะได้รับเกียรติในสังคมมากขึ้น ทำให้เยาวชนทุกคนมีอุดมการณ์ยึดมั่นในศาสนา เช่นเดียวกับขบวนการ

3. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากการวางระบบสถานศึกษาในเครือข่าย

3.1 ขบวนการได้วางยุทธศาสตร์ในการปลูกระดมบ่มเพาะและคัดเลือกเยาวชน เข้าสู่การเป็นสมาชิกของขบวนการ ด้วยการวางกระบวนการปลูกระดมบ่มเพาะให้กับเยาวชนตั้งแต่เด็กเล็ก คือในสถานศึกษาตาดิคา แล้วส่งต่อเป็นทอดๆ ไปยังปอเนาะ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จนถึงระดับอุดมศึกษา และการส่งต่อไปเรียนในต่างประเทศ โดยขบวนการให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อการปลูกระดมบ่มเพาะกับเด็กเล็กๆ ในตาดิคา เพราะเป็นการปลูกฝังให้เด็กซึ่งเปรียบเสมือนผ้าขาว ให้มีความคิดเชื่อในสิ่งต่างๆ ได้ตามที่ต้องการ ดังนั้น การเรียนการสอนในระดับตาดิคา จะไม่มีหลักสูตรการสอนใดๆ เลย ความรู้ทุกอย่างเกิดจากที่เจ้ฆู ต้องการให้เด็กๆ เรียนรู้อะไร ภาษาไทยก็แทบจะไม่มีการเรียนการสอน เมื่อโตมาก็พูดภาษาไทยไม่ชัด จึงเป็นการปิดกั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่จะทำให้เยาวชนมีความคิดอ่านอย่างมีเหตุผลด้วยตัวของตัวเองโดยสิ้นเชิง

3.2 สถานศึกษาที่อยู่ภายใต้อิทธิพลหรือเชื่อมโยงกับอิทธิพลของขบวนการ ก็จะมุ่งแสวงหางบประมาณให้มากขึ้นทุกปีจากรัฐ โดยการเพิ่มยอดเด็กนักเรียนให้มากขึ้น ซึ่งขบวนการจะได้ทั้งงบประมาณสนับสนุน และมีเยาวชนที่เป็นตัวเลือกมากขึ้น ดังนั้นจึงมีการขยายสถานศึกษาระดับตาดิคา มากขึ้น ซึ่งจะสอดคล้องกับอัตราการเกิดที่สูงขึ้นทุกปีเช่นกัน แต่เจ้าหน้าที่รัฐที่เกี่ยวข้องไม่อาจรู้ทันได้

4. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา มีดังต่อไปนี้

4.1 เจ้าของสถานศึกษาหรือบอ และกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนเกือบทั้งสิ้น จะเป็นคนรุ่นเก่าที่ในอดีตเป็นสมาชิกหรือเกี่ยวข้องกับขบวนการมาก่อน ถึงแม้ว่าจะปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อมในปัจจุบัน มีการพัฒนาสถานศึกษาของตนเองบ้างก็ตาม แต่ก็ยังมีอุดมการณ์การต่อสู้ที่ซ่อนเร้นอยู่ พฤติกรรมที่ปรากฏชัดเจนก็คือเป็นกลุ่มคนที่มีวิสัยทัศน์ต่ำ ในการบริหารสถานศึกษาให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงภายนอก ซึ่งผลการสอบมาตรฐานระดับชาติของเยาวชนใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เป็นโรงเรียนเอกชน คำว่าเกณฑ์มาตรฐานทุกโรงเรียน ประกอบกับการคัดเลือกบุคลากรเข้าบรรจุเป็นนครูหรืออุสตาซ รวมทั้งเจ้าหน้าที่อื่นๆ ของสถานศึกษา ยังใช้ระบบพวกพ้องและเครือข่ายของขบวนการเป็นหลัก

4.2 การจัดการเรียน ยังไม่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้สายสามัญ กล่าวคือ ทุกโรงเรียนเอกชนสอนศาสนา จะจัดการสอนสายศาสนาในช่วงเช้า และสายสามัญในช่วงบ่าย อีกทั้งหลักสูตรการสอนสายศาสนายังไม่มีหลักสูตรที่เป็นมาตรฐานเหมือนกันทุกโรงเรียน การกำหนดมาตรฐานขึ้นอยู่กับอุสตาซ/ครูสอนศาสนา จึงเป็นช่องทางเอื้อต่อการบ่มเพาะ โดยเฉพาะอุสตาซที่จบมาจากอินโดนีเซีย หรือเป็นคนที่ขบวนการคัดเลือกไว้แล้ว กลุ่มนี้จะมีประสบการณ์ปลูกกระดุมบ่มเพาะ เพราะได้ผ่านการฝึกอบรมมาแล้ว

5. ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ที่เกิดจากองค์กรภายนอกสถานศึกษา แต่เกี่ยวกับสถานศึกษาและเยาวชน มีดังต่อไปนี้

5.1 องค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษา ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานการศึกษาเอกชนอำเภอ/จังหวัด และสถานศึกษาของรัฐในพื้นที่ เป็นต้น ขบวนการจะมีการส่งคนของตัวเองเข้าไปบรรจุในองค์กรเหล่านั้น อย่างถูกต้องตามขั้นตอนการบรรจุ และ/หรือ โดยการใช้เล่ห์เหลี่ยมของกลยุทธ์แบบอื่นที่หน่วยงานของรัฐเห็นชอบ หรือยินยอม หรือจำยอม ก็ตาม เพื่อแสวงประโยชน์ที่เกื้อหนุนต่อขบวนการในทุกเรื่องที่ทำได้

5.2 องค์กรเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถเข้ามาเคลื่อนไหวในสถานศึกษาเป้าหมายได้โดยเสรี โดยหน่วยงานความมั่นคงไม่อาจล่วงรู้ได้เลย การเข้ามาเคลื่อนไหวในสถานศึกษาดังกล่าว เป็นการเข้ามาเคลื่อนไหวตามแผนงานมวลชนของขบวนการทั้งสิ้น เพื่อรักษาพลังมวลชน ปลูกฝังปลูกกระดุมบ่มเพาะเยาวชน ช่วยเหลือสนับสนุนกิจกรรมและการบริหารสถานศึกษา สนับสนุนทุนการศึกษาไปเรียนต่อต่างประเทศ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่เป็นภัยต่อความมั่นคง/เงื่อนไขของฝ่ายรัฐ ออกไปโจมตีในสื่อต่างๆ เป็นต้น

5.3 สถานศึกษาเอกชนทั้งหลาย พยายามจัดตั้งเป็นมูลนิธิประจำสถานศึกษาให้ได้ เนื่องจากจะใช้งบประมาณ เป็นค่าหัวเด็กนักเรียนสูงขึ้น แต่เมื่อมีสิทธิจัดตั้งมูลนิธิได้แล้ว การบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นเรื่องของสถานศึกษานั้นๆ อย่างเดียว เพราะผู้บริหารสถานศึกษาและมูลนิธิส่วนใหญ่เป็นคนเดียวกัน ประกอบกับหน่วยงานของรัฐ ไม่มีการติดตามตรวจสอบประเมินผลการทำงาน โดยเฉพาะงบประมาณที่รัฐสนับสนุนให้ เพื่อสร้างสภาวะสัมพันธในลักษณะของการเอาใจสถานศึกษา จึงเป็นช่องว่างให้ขบวนการแสวงประโยชน์ได้ทันทีจากงบประมาณดังกล่าว ซึ่งเป็นภาษีของคนไทยทั่วประเทศ

ข้อเสนอแนะ

จากการดำเนินการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เอื้อต่อการบ่มเพาะการปลูกฝังอุดมการณ์ให้แก่เยาวชนของขบวนการ B.R.N.-Coordinate ในสถานศึกษาเอกชนสอนศาสนาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบประเด็นสำคัญที่น่าสนใจ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงขอสรุปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

จากผลการวิจัย พบว่า ขบวนการให้ความสำคัญอย่างสูงสุดต่อการปกป้องเยาวชน เพื่อให้ไม่เข้ามาเข้าข้างฝ่ายรัฐ ทั้งทำที่ อารมณ์ ความรู้สึกและทัศนคติ จึงมีกระบวนการปลูกกระดุมบ่มเพาะเริ่มตั้งแต่เด็กเล็ก แล้วมีการส่งต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นทุกระดับ ก่อนที่จะมีการประเมินผลการบ่มเพาะ และคัดเลือกเข้าสู่การเป็นสมาชิกของขบวนการ ส่วนเยาวชนที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสมาชิกของขบวนการ ก็จะกลายเป็นมวลชนผู้ให้การสนับสนุนขบวนการต่อไป เพราะผ่านการปลูกกระดุมบ่มเพาะให้เลื่อมเข้าข้างกับฝ่ายขบวนการเรียบร้อยแล้ว กระบวนการนี้ได้ถูกใช้มาเป็นระยะเวลายาวนาน เพียงแต่หน่วยงานของรัฐไม่ให้ความสนใจในการแก้ไขและป้องกัน จึงทำให้ความขัดแย้งดำรงอยู่ต่อเนื่องยาวนานเช่นกัน ดังนั้น ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะดังนี้

1.1 การใช้กลยุทธ์ “ตัดไฟแต่ต้นลม” ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป กล่าวคือ ให้หน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาของเยาวชน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา จนถึงระดับอุดมศึกษา ควรปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ แล้ววางกระบวนการการเรียนการสอน การอบรมเรียนรู้ของเยาวชน และระบบการควบคุมกำกับดูแล การบริหารสถานศึกษารวมถึงเด็กนักเรียน อย่าให้ขบวนการมาแสวงประโยชน์จากสถานศึกษา เป็นแหล่งบ่มเพาะเยาวชนอีกต่อไป และทุกสถานการศึกษาจะต้องมีหลักสูตรการเรียนการสอนที่เป็นมาตรฐานเหมือนกัน ตรวจสอบ และประเมินผลได้ ทั้งสายสามัญและสายศาสนา ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ขึ้นไป จุดประสงค์สุดท้าย คือ เยาวชนรุ่นใหม่ ๆ ไม่มีความรู้สึกที่แปลกแยกจากความเป็นคนไทยแต่อย่างใด และจะต้องสร้างคลื่นลูกใหม่ออกไปรุ่นแล้วรุ่นเล่า เพื่อไล่คลื่นลูกเก่าที่ถูkb่มเพาะไว้ก่อนแล้วให้หายไปเอง เจกเช่นคลื่นกระทบฝั่ง ซึ่งอาจต้องใช้ระยะเวลายาวนานถึงช่วงอายุคน

1.2 ให้มีหน่วยงานความมั่นคงที่รับผิดชอบ ทั้งมาตรการการป้องกันปราบปรามและการพัฒนาเป็นหน่วยบูรณาการภาพรวมในการแก้ไขปัจจัยเอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชนในสถานศึกษา

ตามผลที่ได้รับจากการวิจัย ด้วยการวางแผนแบบรวมการอย่างรอบคอบ แล้วปฏิบัติแบบแยกการอย่าง
จริงจัง จากนั้นประเมินผลตามห้วงเวลาที่เหมาะสม เน้นความถูกต้อง และมีคุณภาพที่แท้จริง เพราะ
ขบวนการเป็นองค์กรที่มีชีวิต จะมีการปรับตัวตามสภาวะแวดล้อมตลอดเวลา

2.

2.1 ทุกองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน ไม่ว่าจะเป็นนิติใดๆ ก็ตาม ควรจะได้

3

จึงให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้เรียนรู้ควบคู่กันไป เพื่อ

2.2 หน่วยงานความมั่นคง โดยเฉพาะกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 4

องค์กรของรัฐเหล่านั้น ได้รู้เท่าทันกลยุทธ์ของขบวนการตลอดเวลา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ก่อนมี

3.

งานวิจัยที่ควรจะดำเนินการต่อไป ซึ่งเป็นการต่อยอดจากงานวิจัยนี้ ก็คือแนวทางการ

ปัจจัยเอื้อต่อการบ่มเพาะเยาวชน ตามผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และเป็นการผลิตเยาวชน ให้มี

: